

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXVIII-ий РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 15-18/серпень-вересень 2017 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

ЧОРНОБРИВЦІ

У номері:

- 26 річниця Незалежності України ▶ стор. 2
- Румунсько-українська міжурядова комісія ▶ стор. 3
- Довідка про «Великий терор» ▶ стор. 4
- Міжнародний гуцульський фестиваль ▶ стор. 5
- 80 роковини «Великого терору» ▶ стор. 6
- Вітання Голови СУР! ▶ стор. 7
- Бережім прадавність українства ▶ стор. 8
- Київські враження та парадокси ▶ стор. 9
- Нашому депутату – Почесний Диплом ▶ стор. 10
- Початок нового навчального року ▶ стор. 11
- «Переселення українців до Банату» ▶ стор. 12
- Весільна пісня у Вишавській Долині ▶ стор. 13
- Міжнародний фестиваль «Proetnica» ▶ стор. 14
- Церковна пісня і молитва у Верхній Рівні ▶ стор. 15
- Щиросердечно вітаємо ювілярів ▶ стор. 16
- Наша сучасниця Савана Албічук ▶ стор. 17
- Як бегемотик музикантом став ▶ стор. 18
- Вітаємо з новим навчальним роком! ▶ стор. 19
- Свято пісні і танцю в Красному ▶ стор. 20

**Шановні викладачі!
Шановні батьки!
Дорогі наші учні!**

Зглибокою повагою бажаємо вам успіхів у новому навчальному році, любові до нашої української мови і культури та широких просторів у новому світі, двері до якого відкриє вам навчання.

Голова Союзу українців Румунії,
Депутат Парламенту Румунії
Микола-Мирослав ПЕТРЕЦЬКИЙ

Посольство України в Румунії ПРЕС-РЕЛІЗ

22 серпня 2017 року

День Державного Прапора

На вшанування багатовікової історії українського державотворення, державної символіки незалежної України та з метою виховання поваги громадян до державних символів України Указом Президента України № 987/2004 «Про День Державного Прапора України» було встановлено День Державного Прапора України, який відзначається щорічно 23 серпня.

На честь Дня Державного Прапора України відбувається комплекс урочистих заходів, зокрема проведення офіційної церемонії підняття Державного Прапора України в містах, обласних та районних центрах, інших населених пунктах України, за участю діячів науки та культури, представників міжнародних, громадських, релігійних організацій, політичних партій.

Закордонні дипломатичні установи України відзначають День Державного Прапора України разом з представниками українських громад у відповідних країнах.

Українська національна традиція символічного відображення світу формувалася упродовж кількох тисячоліть. Використання жовтого та блакитного кольорів (з різними відтінками) на прапорах України-Русі простежується від прийняття християнства. Згодом ці два кольори набули значення державних.

У середині XVII століття, після приєднання Гетьманщини до Російської держави, набули поширення блакитні (сині) полотнища із золотими або жовтими зображеннями хрестів та інших знаків. З часів козаччини жовто-блакитне поєднання кольорів поступово почало домінувати на українських хоругвах, прапорах і клейнодах.

Після того, як перервалася традиція козацької символіки, тривалий час в Україні, яка перебувала у складі Російської імперії, питання про національні символи не піднімалося.

Першу спробу створити жовто-блакитний прапор з двох горизонтальних смуг приблизно такої форми, як тепер, здійснила Головна Руська Рада (орган, який представляв національний рух українського населення Галичини), яка почала боротьбу за відродження української нації. У червні 1848 року на міській ратуші Львова вперше був піднятий жовто-блакитний прапор.

Поштовхом до поширення жовто-блакитної символіки стала Лютнева революція 1917 року в Росії.

22 березня 1918 року Центральна Рада прийняла Закон про Державний прапор республіки, затвердивши жовто-блакитний прапор символом Української Народної Республіки. 13 листопада 1918 року синьо-жовтий прапор став державним символом і Західно-Української Народної Республіки. Він був затверджений на Підкарпатській Русі, а в 1939 році - в Карпатській Україні. У період 1917 - початку 1919 років синьо-жовтим прапором користувалися в Україні і більшовики.

Синьо-жовте поєднання кольорів остаточно оформилося як єдине національне на початку XX-го століття. Символами України в новітньому їх трактуванні є безхмарне небо як символ миру - синій колір, і стиглі пшеничні ниви як символ достатку - жовтий колір.

24 серпня 1991 року відбулося проголошення Акта про незалежність України, і над будинком Верховної Ради піднявся синьо-жовтий прапор.

На сьогодні український синьо-жовтий прапор має велике, шляхетне і відповідальне патріотичне навантаження: він надихає українських патріотів-бійців за визволення східної частини України від проросійських та підтриманих Росією терористів на героїське протистояння противнику, про що свідчать чисельні щоденні повідомлення зі Сходу України.

Більш того, до українського державного прапору з максимальною пошаною ставляться сьогодні в усіх країнах світу, насамперед в тих державах, де проживає українська діаспора, в тому числі в Румунії.

22 серпня 2017 року

24 серпня Україна відзначає 26-ту річницю Незалежності

(Прес-реліз)

24 серпня 1991 року Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки ухвалила Акт проголошення незалежності України, який став точкою відліку сучасної державності. Незалежність України не була випадковістю, зумовленою тільки московським переворотом, організованим ГКЧП. Події 1991 року втілюють столітні прагнення українців до суверенної держави.

Проголошення державної незалежності Україною відіграло вирішальну роль у розпаді СРСР та остаточній ліквідації комуністичної тоталітарної системи по всьому світу. Сьогодні Україна, що відстоює свою незалежність у війні із російським агресором продовжує боротьбу, розпочату у 1917 році, коли вперше українці стали на шлях творення власної держави.

Проголошення незалежності сприяло утвердженню сучасної Української держави, збулись мрії українців про вільний розвиток національної культури, про можливість бути повноправним членом європейської сім'ї та міжнародної спільноти.

Чесні й прозорі вибори, свобода слова й віросповідання, міжетнічна та міжконфесійна взаємоповага й толерантність стали важливими демократичними надбаннями України.

На світовій арені Україна з самого початку виступає як миро-

любна держава з чіткою орієнтацією на інтеграцію в Європейський Союз, держава, що сповідує демократичні цивілізаційні цінності, шанує принципи та норми міжнародного права й прагне до взаємовигідного співробітництва з усіма членами міжнародного співтовариства.

Сьогодні ми з приємністю констатуємо, що наші миролюбні плани щодо врегулювання ситуації на Сході України щиро підтримуються абсолютною переважною частиною держав світу, в тому числі і сусідньою Румунією, країною-членом Європейського Союзу та НАТО.

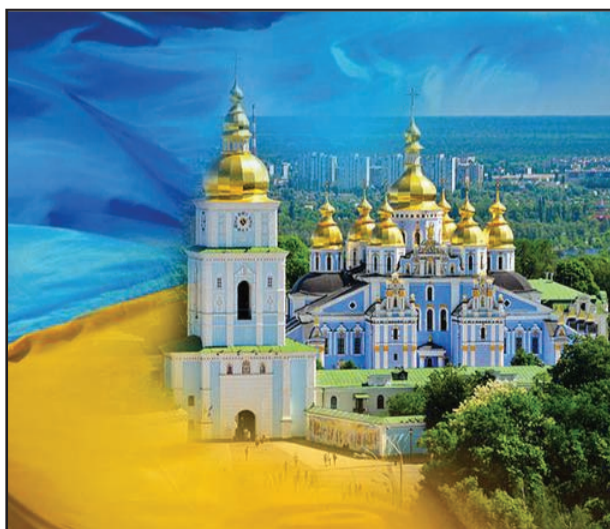
У надскладних умовах в Україні проходять реформи практично в усіх сферах життя. Покращено показники інвестиційної привабливості України, що відкриває перспективу для впевненого економічного росту. В умовах протистояння гібридній агресії Російської Федерації та втрати значної частини економічного потенціалу країни вдалося перейти до підвищення соціальних стандартів.

Завершено найскладніший, фінальний етап набуття чинності Угоди про Асоціацію України з Європейським Союзом. А відчинені завдяки безвізовому режиму двері Євросоюзу є справжнім визнанням здобутків нашої держави на

шляху реформ.

Україна докладає зусилля до зміцнення зв'язків із багатомільйонною діаспорою, котра як завжди активно сприяє співпраці між своєю історичною Батьківщиною та країною проживання.

26 років незалежності продемонстрували світу, що Україна, як суверенна держава, здатна утверджувати демократичні цінності та відстоювати свободу.

ЗАЯВА

У європейському дусі, який панує у двосторонніх відносинах між Україною та Румунією, та в контексті 20-річчя підписання Договору про відносини добросусідства та співробітництва між Україною та Румунією, Змішана міжурядова Українсько-Румунська комісія з питань забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин (далі – Комісія), яка відбулась 13 вересня 2017 року у місті Києві, оголошує закритими засідання, проведені у 2002 та 2006 роках, та погоджує включення до порядку денного всіх питань, що становлять взаємний інтерес для обох Сторін, починаючи з 1997 року, з метою прийняття рішень, які будуть корисними та сприятимуть процвітання осіб, які належать до української національної меншини в Румунії та осіб, які належать до румунської національної меншини в Україні.

Також, Сторони ще раз заявляють, що особи, які належать до української національної меншини в Румунії та румунської національної меншини в Україні, є фактором зміцнення дружніх відносин між двома народами, і двостороннє співробітництво у цій сфері відповідає міжнародним нормам і стандартам.

Підписана у місті Києві, 13 вересня 2017 року, у двох оригінальних примірниках, українською та румунською мовами відповідно, є невід'ємною частиною Протоколу VI засідання Комісії, обидва тексти мають однакову юридичну силу.

З УКРАЇНСЬКОЇ СТОРОНИ
Світлана ФОМЕНКО

З РУМУНСЬКОЇ СТОРОНИ
Александру Віктор МІКУЛА

ПРО ЗАЯВУ ПАРЛАМЕНТУ РУМУНІЇ

Парламент на спільному засіданні у середу (20 вересня ц.р. -н.р.) прийняв одностайним голосуванням Заяву щодо прав нацменшин в Україні внаслідок зміни Закону про навчання в цій країні, сенатори і депутати звернувшись з апеляцією якнайшвидшого вирішення сьогоденної кризи.

АДЖЕРПРЕС

РОЗБЛОКОВАНО РОБОТУ ЗМІШАНОЇ УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКОЇ МІЖУРЯДОВОЇ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ОСІБ, ЯКІ НАЛЕЖАТЬ ДО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

У Національному історико-культурному заповіднику «Софія Київська», вперше з 2006 року, відбулося засідання Змішаної Україно-Румунської міжурядової комісії з питань забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин. Українську делегацію очолила Перший заступник Міністра культури України Світлана Фоменко.

«Надзвичайно важливо, що ми змогли розблокувати роботу Змішаної Україно-Румунської міжурядової комісії, адже засідання не відбувались майже одинадцять років. Європейський напрям України говорить про те, що ми підтримуємо всі ті цінності, норми і стандарти, які прийняті в європейському цивілізованому суспільстві. Звичайно це стосується забезпечення прав і свобод представників національних меншин», - зазначила Світлана Фоменко.

«Ми переймаємося питаннями української меншини в Румунії і тому можливим кроком стало розблокування цієї комісії, щоб ми паритетно могли відстоювати інтереси української етнічної громади. Наше спільне завдання - це захист інтересів національної меншини українців у Румунії і забезпечення прав румунської меншини в Україні».

Державний секретар Міністерства закордонних справ Румунії, Голова Румунської частини Комісії Александру Віктор Мікула подякував за зусилля, спрямовані на відновлення роботи Змішаної Україно-Румунської міжурядової комісії.

«Я вдячний за ваші зусилля у відновлен-

ні роботи Комісії, зокрема, за проведену роботу, яка призвела до можливості сьогоденного засідання. Ця Комісія є головним форматом щодо забезпечення прав осіб етнічної румунської спільноти в Україні і української в Румунії. Наше завдання оцінити, наскільки ці права забезпечуються в обох державах у відповідності до базового та інших договорів між двома країнами», - сказав голова румунської делегації Александру Віктор Мікула.

У рамках VI засідання Змішаної Україно-Румунської міжурядової комісії з питань забезпечення прав осіб, які належать до національних

меншин, сторонами було підписано Протокол, який забезпечує реалізацію інтересів національної української спільноти в Румунії, та угоду, яка закрила попередні засідання, за результатами яких не було досягнуто консенсусу щодо вирішення проблемних питань забезпечення прав національних меншин. Зокрема, в Протоколі зафіксовані важливі для закордонного українства положення та двосторонні домовленості, які, безумовно, поліпшать становище української національної спільноти в Румунії та румунської спільноти в Україні. Документ також гарантує подальшу співпрацю між державними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, іншими установами України та Румунії щодо забезпечення освітніх, культурних та інформаційних потреб представників української національної меншини в Румунії та румунської національної меншини в Україні.

Наступне засідання Комісії відбудеться в Румунії у 2018 році.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА ПРО «ВЕЛИКИЙ ТЕРОР»

«Великий терор» – масштабна кампанія масових репресій громадян, що була розгорнута в СРСР у 1937–1938 рр. з ініціативи керівництва СРСР й особисто Йосипа Сталіна для ліквідації реальних і потенційних політичних опонентів, залякування населення, зміни національної та соціальної структури суспільства. Наслідками комуністичного терору в Україні стало знищення політичної, мистецької та наукової еліти, деформація суспільних зв'язків, руйнування традиційних ціннісних орієнтацій, поширення суспільної депресії й денационалізація.

За період «Великого терору» на території УРСР, за оцінками істориків, було засуджено 198918 осіб, з яких близько двох третин – до розстрілу. Решту було відправлено до в'язниць та таборів (інші заходи покарання охоплювали менше 1 %, звільнено було тільки 0,3 %).

Масові репресивні операції у 1937–1938 рр., за задумом Й. Сталіна, мали завершити двадцятилітню боротьбу з «соціально-ворожими елементами», упокорити населення шляхом масового терору, утвердити авторитарний стиль керівництва та здійснити «кадрову революцію». Підставою для розгортання терору була теза Й. Сталіна про загострення класової боротьби в міру успіхів соціалістичного будівництва.

Офіційно початком «Великого терору» став оперативний наказ НКВД СРСР № 00447 «Про репресування колишніх куркулів, карних злочинців та інших антирадянських елементів» від 30 липня 1937 р., затверджений політбюро ЦК ВКП(б) 31 липня 1937 р. Проте наявні документи НКВД (накази, листування, телеграфи) свідчать, що масові репресії готувалися заздалегідь, а наказом їх лише формалізували.

Наказом № 00447 запроваджувалися ліміти (плани) на покарання громадян. Вироки за I-ю категорією означали «розстріл», за II-ю категорією – на ув'язнення в таборах ГУЛАГ (рос. Главное управление лагерей) НКВД СРСР. Якщо первинний ліміт для УРСР за I категорією становив 26150 осіб, то у січні 1938 р. він був збільшений до 83122 осіб. Із проханням про додаткові ліміти в Москву неодноразово зверталися наркоми внутрішніх справ УРСР Ізраїль Леплевський та Олександр Успенський.

Ще до початку дії оперативного наказу № 00447 особливу увагу було звернено на «чистку» партійних лав та органів безпеки, що мало забезпечити надалі беззастережне виконання репресивних директив центру. А вже у червні 1937 р. розпочалися масові арешти. 10 липня 1937 р. політбюро ЦК КП(б)У розіслало по областях УРСР вказівку про формування позасудового репресивного органу – обласних «трійок», створених для спрощення процедури засудження. До складу трійки зазвичай входили начальник обласного НКВД (голова), обласний прокурор та перший секретар обласного або республіканського комітету ВКП(б). Існування «трійок» та інших позасудових репресивних органів повністю суперечило радянському законодавству, у тому числі Конституції 1936 р.

Заарештований був фактично позбавлений права на захист (на адвоката) чи оскарження вироку. Слідчі психологічним знуцанням і нелюдськими тортурами «вбивали» з арештованих потрібні зізнання. В 1937 р. дозвіл на застосування методів «фізичного впливу на підозрюваних» (тобто тортур) було дано на найвищому рівні ЦК ВКП(б). Випадки неправомірного засудження вважались цілком припустимими і виправдовувались прислів'ям «ліс рубають – тріски летять».

Часи «Великого терору» у масовій свідомості населення СРСР позначені тотальним страхом та недовірою. Нічні арешти сусідів, підозри колег на роботі, друзів, родичів, пошук шпи-

гунів та шкідників, острах доносів та обов'язок публічно таврувати ворогів народу були повсякденними. Особа могла написати донос на колег, остерігаючись, що ті донесуть на неї першими. Це стало типовим засобом вирішення особистих конфліктів із керівництвом, викладачами, родичами тощо.

Розіграні за сценарієм показові процеси проти керівників/очільників партійних та державних осередків у 1937–1938 рр. передбачали не лише усунення чи маргіналізацію рештків старої еліти, але також здійснення впливу на нових висуванців та суспільство загалом. Участь у цих показових процесах мала засвідчити політичну й ідеологічну лояльність, послух волі вождя, визнання терористичних методів державного керівництва.

«Великий терор» згорнули за вказівкою вищого партійно-радянського керівництва. 17 листопада 1938 р. ЦК ВКП(б) і Раднарком СРСР ухвалили постанову «Про арешти, прокурорський нагляд і провадження слідства», якою «орієнтували правоохоронні органи на припинення «великої чистки» та відновлення елементарної законності. Наступним кроком стала фізична ліквідація безпосередніх організаторів і виконавців «Великого терору».

Реабілітація жертв

Незаконність «Великого терору» визнали ще за часів СРСР після смерті Й.Сталіна, коли в роки «відлиги» провели часткову реабілітацію репресованих. Реабілітаційні процеси другої половини 1950-х – початку 1960-х років мали обмежений характер. Більшість громадян, засуджених за політичними звинуваченнями, не отримали повної реабілітації, а їхні права не були повністю відновлені.

У 1991 році, в останні місяці існування УРСР, було ухвалено Закон «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні». У ньому вперше в Україні законодавчо засудили і відмежувалися від політичних репресій як методу керування суспільством. Але оскільки цей закон ухвалювався ще в УРСР, то певна частина цих репресій, навіть вчинених позасудовими органами, все ще визначалася «обґрунтованими». Відповідно до вимог Закону органами прокуратури та судами впродовж 1991–2001 років було реабілітовано 248 тис. 810 громадян, відмовлено в реабілітації – 117 тисячам 243 особам.

У 2015 році Україна засудила злочини комуністичного тоталітарного режиму Законом «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганд їхньої символіки».

Цього року у Верховній Раді України схвалено в першому читанні розроблений Українським інститутом національної пам'яті спільно з народними депутатами проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури реабілітації жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років» (№ 6574 від 09.06.2017). Законопроект суттєво розширює коло осіб, які підпадають під реабілітацію. Зокрема, в ньому прописана автоматична реабілітація осіб, які були покарані позасудовими органами, право на реабілітацію отримують ті, хто зі зброєю в руках боровся за незалежність України, був ув'язнений, примусово поміщений у психіатричний заклад, трудову армію, позбавлений майна через «експропріацію» чи «розкуркулення», або ж депортований за національною ознакою.

«НАША СУЧАСНИЦЯ»

Наша сучасниця – мати, подруга, кохана, – та, яка завжди поруч, іде нам назустріч, підтримує нас в усьому тому, що вважає за добре, за справедливе. Наша сучасниця бажає бути рівною своєму мужу, хоче ділитись і радістю, і смутком з ним, бажає бути підтриманою в тій мірі, в якій і сама підтримує і терпить, якщо потрібно.

Наша сучасниця – письменник, викладач, лікар, інженер, але і хлібороб. В цьому великому процесі технологічної доби розвиває вона свої природні здібності, є творцем основної клітини суспільства – Родини. В цьому проявляється її сила й вартість. Перед нашою сучасницею завжди було нелегке завдання – збереження нашої національної ідентичності, свідомої української християнської родини, передавання цих вимог майбутнім поколінням.

Рубрику веде
Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

ПАНІ МАРІЯ ФЕРЕНЦ-СЕМЕНЮК

М. Семенюк народилася 18 жовтня 1933 р. в селі Луг над Тисою. Дитинство, початкову школу та 5-7 класи провела в рідному селі. Опісля поступила в українську педагогічну школу міста Сігета, бо за дітьми ходили від хати до хати добросердечні українські професори – Роман Гордійчук, Михайло Митринюк, Денис Онищук, нині всіма вже покійні.

Вони записували їх в українську педагогічну школу, в якій вчилися чотири роки.

Після закінчення школи пані була призначена працювати в селі Верхня Рівна. Спочатку в 5-8 класах, а опісля перейшла в I-IV класи.

Вона викладала українську та російську мови.

У Верхній Рівні одружилася з учителем Іваном Семенюком. Опісля пан став головою сільради. В ті далекі роки всі вчителі старалися читати та писати по-українськи. Після якихось пройдених років пані була обрана головою повітової жіночої організації.

Брала участь і в театральному гурті. А ще обоє з мужем були обдаровані гарними голосами.

Довгий період обоє співали в хорі села.

Записалася на II-ий ступінь та отримала грамоту «Învățător eme-rit» («Заслужений учитель»).

У їхній сім'ї народилися дві дочки. Коли пані виповнилося 27 років, вона народила донечку Ярославу, а ще через чотири роки, коли їй було 31 рік, народилася друга донечка – Олександра.

Після того, як муж відійшов у вічність, вона переселилася до Сігету. Тепер живе у хаті з меншою дочкою.

Ярослава – старша дочка – викладає російську та румунську мови в українському селі Поляни.

Виростила двох синів – Сашу та Андрія. Саша закінчив школу та одружився.

Менша дочка Олександра (Леся) після закінчення ліцею ім. Драгоша Воде в місті Сігеті приготувалася вступити до факультету, але «не так стається, як гадається», і так вона одружилася з добрим, гарним хлопцем українцем.

Він закінчив початкову школу та 5-7 класи в селі Луг над Тисою. Працював механіком авто 10 років (це й було його бажання).

Уже 25 років, як працює інструктором на автомобілі, вчить інших своєї професії.

В їхній сім'ї народилися три дівчатка: старша – Лавінія – 29 років – є викладачем англійської мови в місті Клуж-Напока. Одружена.

Дві близниці: 1. Міруна – 20 р. 2. Делія – 20 р.

Міруна поступила на факультет медичного асистента в місті Клуж-Напока, закінчила II-ий рік.

Делія – «Universitatea de Nord» («Північний унів.») – Сучасні мови – II-ий рік.

Обидві закінчили Педагогічний ліцей ім. Фердинанда в місті Сігеті. У Міруни гарний голос, і вона у вільний час співає в групі «Rock».

Її сестричка – Делія – пише вірші та оповідання, друкує їх у різних журналах.

Значить, вони обдаровані, – дві сестрички! А їхні батьки гордяться ними.

Я особисто бажаю всій їхній сім'ї міцного здоров'я, успіхів у праці, людського щастя.

Пані Олександра вже чимало років працює секретарем Марамороської організації СУР.

Марія ЧУБІКА

XXIV МІЖНАРОДНИЙ ГУЦУЛЬСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

11 -13 серпня ц.р. в м. Коломиї Івано-Франківської області пройшло найважливіше свято українців-гуцулів: «XXIV випуск Міжнародного гуцульського фестивалю».

На запрошення Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського та Всеукраїнського товариства «Гуцульщина», на цій важливій події брала участь делегація Союзу українців Румунії, очолена паном Мирославом Петрецьким, головою Марамороської повітової організації СУР. До членів делегації входили: Михайло Трайста, Ярослава Кологило, В. Пасинчук, Марія Папарига та Юрій Чига.

В рамках цього фестивалю відбулася XXI Міжнародна наукова конференція на тему «Український феномен Гуцульщини: Національний та європейський контексти».

Конференцію вела пані Ярослава Ткачук – доктор історії, генеральний директор Національного Музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Йосифа Кобринського.

Після реєстрації учасників і гостей конференції всі присутні взяли участь на відкритті виставки «Гуцульське весілля». Презентація фрагменту весільного обряду з Вашківців Вижницького району Чернівецької області відбулася у виконанні вокального фольклорного колективу «Берегиня» (керівник Любов Григорівна Хочман).

Після цього артистичного моменту у великому залі експозиції народного одягу відбулося пленарне засідання конференції.

Із доповідей учасників XXI Міжнародної конференції я зрозумів, що Міжнародна конференція і, взагалі, всі ці міжнародні фестивалі організуються Всеукраїнським товариством «Гуцульщина», як основа збудження і популяризації народних традицій гуцульського краю, унікальність українсько-гуцульської культури та загрози її розвитку.

(Продовження на 17 стор.)

Юрій ЧИГА

УКАЗ Президента України

Про заходи у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору - масових політичних репресій 1937 - 1938 років

З метою гідного вшанування пам'яті жертв Великого терору - масових політичних репресій 1937-1938 років, донесення до українського суспільства та світової спільноти об'єктивної інформації про злочини, вчинені у ХХ столітті комуністичним тоталітарним режимом на території України, а також сприяння утвердженню в суспільстві ідеалів гуманізму **постановляю:**

1. Кабінету Міністрів України:

1) утворити у місячний строк Організаційний комітет із підготовки і

проведення заходів у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору - масових

політичних репресій 1937-1938 років (далі – Організаційний комітет),

включивши до його складу вчених, представників громадських об'єднань,

центральної і місцевих органів виконавчої влади, територіальних громад;

2) розробити на основі пропозицій Організаційного комітету, затвердити у тримісячний строк та забезпечити виконання плану заходів на

2017 - 2018 роки у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору - масових

політичних репресій 1937 – 1938 років, передбачивши, зокрема:

проведення за участю представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадськості, духовенства, засобів масової інформації, іноземних гостей меморіальних заходів у місті Києві та інших населених пунктах;

ужиття заходів із широкого інформування громадськості про передумови, перебіг і наслідки Великого терору - масових політичних репресій 1937 - 1938 років, зокрема, шляхом проведення тематичних освітніх заходів, виготовлення українською та іншими мовами і розповсюдження, у тому числі за межами України, відповідної друкованої телерадіопродукції, публікації документів та матеріалів, книжкових видань;

проведення із залученням Національної академії наук України подальших досліджень теми політичних репресій, що здійснювалися протягом 1917 - 1991 років комуністичним тоталітарним режимом на території України, організацію з цією метою тематичних наукових, науково-практичних конференцій, круглих столів;

продовження роботи з пошуку та впорядкування місць поховань жертв політичних репресій, інших злочинів, вчинених комуністичним тоталітарним режимом проти Українського народу, встановлення пам'ятників і пам'ятних знаків, а також підтримки їх у належному стані;

створення та оновлення тематичних музейних експозицій і виставок;

здійснення заходів із дальшого розвитку Національного історико-меморіального заповідника "Биківнянські могили";

ужиття заходів щодо широкого інформаційного висвітлення заходів у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору - масових політичних репресій 1937 - 1938 років, показу тематичних фільмів, організацію теле- і радіопередач.

2. Міністерству закордонних справ України:

1) ужити разом із Міністерством культури України та Українським інститутом національної пам'яті в установленому порядку заходів щодо організації тематичних виставок у приміщеннях парламентів та урядових установ іноземних держав, міжнародних організацій, проведення роботи з поширення у світі інформації про політичні репресії в Україні, інші злочини, вчинені комуністичним тоталітарним режимом проти Українського народу;

2) забезпечити проведення закордонними дипломатичними установами України заходів у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору - масових політичних репресій 1937- 1938 років, а також залучення до участі в офіційних заходах, які проводяться в

Україні, представників акредитованого в Україні дипломатичного корпусу іноземних держав;

3) сприяти представникам української громадськості за кордоном та організаціям закордонних українців у проведенні заходів у зв'язку із 80-ми роковинами Великого терору - масових політичних репресій 1937- 1938 років.

3. Обласним, Київській міській державним адміністраціям:

1) розробити, затвердити та забезпечити виконання регіональних планів заходів у зв'язку із 80-ми роковинами Великого терору - масових політичних репресій 1937 - 1938 років;

2) ужити заходів щодо належного впорядкування місць поховань, пам'ятників, пам'ятних знаків жертвам Великого терору - масових політичних репресій 1937 - 1938 років, інших злочинів, вчинених комуністичним тоталітарним режимом проти Українського народу;

3) сприяти громадським об'єднанням, благодійним фондам, громадянам у проведенні пошукових робіт, встановленні місць поховань жертв масових політичних репресій 1937 - 1938 років, інших злочинів, вчинених комуністичним тоталітарним режимом на території України, ушануванні їх пам'яті, проведенні відповідної науково-дослідної та інформаційної діяльності.

4. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

П. ПОРОШЕНКО

м.Київ

23 березня 2017 року

ПОСОЛЬСТВО УКРАЇНИ В РУМУНІЇ Прес-реліз

12 вересня 2017 року

Заява МЗС України у зв'язку з рішенням окупаційної влади Криму у справі Ахтема Чийгоза

Міністерство закордонних справ України висловлює рішучий протест у зв'язку з незаконним засудженням російською окупаційною владою на території Автономної Республіки Крим громадянина України Ахтема Чийгоза до 8 років позбавлення волі.

Розправа російських окупантів із заступником Голови Меджлісу кримськотатарського народу А.Чийгозом за його підтримку територіальної цілісності України та боротьбу за права людини є черговим проявом репресивної політики РФ на Кримському півострові з метою придушення інакомислення та опозиції кремлівському режиму, дискримінації кримських татар.

Вимагаємо від Російської Федерації звільнити Ахтема Чийгоза, припинити репресії щодо кримських татар і українців на території окупованого Криму та відновити суверенітет і територіальну цілісність України.

Закликаємо міжнародну спільноту послідовно реагувати на цинічні порушення прав людини в Криму та посилити політико-дипломатичний тиск на Кремль з метою повернення держави-агресора в міжнародно-правове поле.

Шановні викладачі! Шановні батьки! Дорогі наші учні!

У цей святковий день, як і протягом всього року, ми думкою та душею поряд з Вами. Знаєте, що застосування на практиці права на навчання на своїй материнській мові, яке забезпечується Конституцією Румунії, має і конкретні проблеми, які нам треба подолати. Це наш, провладу Союзу українців Румунії, обов'язок пізнати ці проблеми та боротися для їх вирішення.

Таким чином, за декілька місяців нам разом із Міністерством освіти вдалося знайти вихід для вирішення проблем, з якими ми боремося вже більше

років, стосовно підручників з української мови та отримати конкретні обіцяння щодо вирішення інших проблем, пов'язаних з українським навчанням у Румунії.

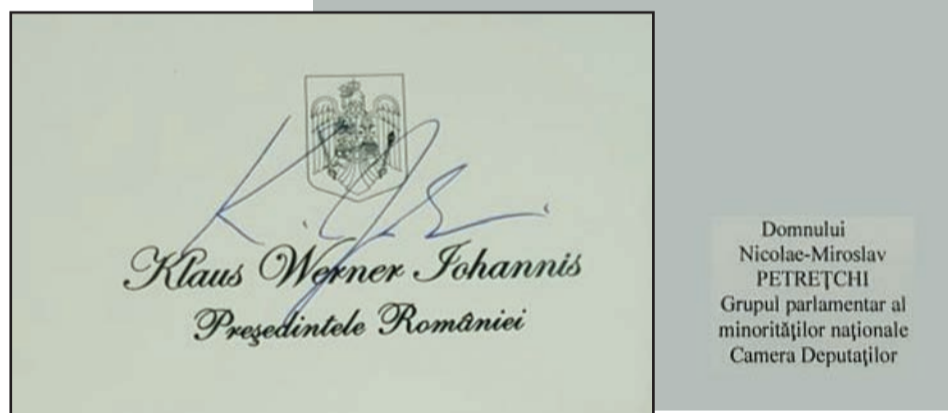
У жовтні місяці ц. р. Союзом українців Румунії разом із Міністерством освіти планується організувати конференцію, де будуть проаналізовані всі потреби українського навчання, а також досягнення/недосягнення протягом 2016-2017 шкільного року.

З глибокою повагою бажаємо вам успіхів у новому навчальному році, любові до нашої української мови і культури та широких просторів у новому світі, двері до якого відкриє вам навчання.

Голова Союзу українців Румунії,
Депутат Парламенту Румунії
Микола-Мирослав ПЕТРЕЦЬКИЙ

Президент Клаус Йоганніс привітав депутата Миколу-Мирослава Петрецького з днем його народження

Вітання мера сектору 6-ого муніципалітету Бухарест Габрієла Муту депутата М.-М. Петрецького

III. ТВОРЧІ ПОЧАТКИ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ ЗЛИВАЮТЬСЯ В РУСЛО ПРЕДВІЩЕНОЇ „ЦАРІВНИ”

З КИМПОЛУНГУ ПОЧИНАЮТЬСЯ ШЕДЕВРИ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

(Слідами життя і творчості української Царівни на Південній Буковині)

(Продовження з попереднього числа)

Алегоричні новели „Vision/ Видиво” (1885) та „Людина з народу” (1886) ми подали в першому томі 2014 р., але вони були надруковані вперше Володимиром Вознюком у журналі „Дзвін” 2005 р. Твори „Hortense, oder ein Bild aus einem Mädchenleben/Гортенза або Нарис із життя однієї дівчини” (1880), „Schicksal, oder Wille/Доля чи воля” (1883), „Ein Lebensbild aus der Bukowina/Картина з життя Буковини” (1885), і „Sie hat Geheiratet/Вона вийшла заміж” (1887) не були ніколи друковані, хоч молода панна Кобилянська дуже старалась бачити їх друкованими у німецьких журналах, щоб перевірити свою творчу силу і сприйняття її прози читачами, що їй не сталося. Деякі відозви і заохочення одержала, але найкращу пораду прийняла від близької подруги Софії Окуневської, яка радила наполегливо писати українською мовою на користь свого народу, хилитись до біднішої літератури, ніж писати для багаті німецької літератури, але для цього:

„Вважаю зараз своїм святим обов'язком заохотити Вас дуже багато читати і учитися, а пізніше їздити і пізнавати людей, щоб не обмежуватися тільки на Кимполунг” (див. О.К. Т 3, Чернівці, Букрек, 2015, Лист Софії Окуневської Ользі Кобилянській, 7.VI.1882 р. с. 783. Справді, для німецької літератури

тексти Кобилянської не заслуговували художньої уваги, але й гостра критика проти імперської адміністрації не подобалась нікому, хоч зовсім молода дебютантка висловлювала гірку правду спільного горя, пережитого українцями й поляками у Кимполунзі. До невтримки була і доля жінок, немов рабинь, яких захищала панна Ольга, борючись відтоді за їхню емансипацію, рівноправність з чоловіками. Переклад здійснив чоловік Олени Кобилянської, племінниці і названої доньки письменниці, германіст Ельпидефор Панчук – співробітник Чернівецького літературно-меморіального музею Ольги Кобилянської, а мова перекладача чітка й курсивна і стилем близиться до душі авторки. Жаль, що початкова німецькомовна творчість Ольги Кобилянської, написана між 1880-1887 роками, аж у наші дні побачила світло друку з допомогою ЧНУ і надіюсь, що повернення праць Гірської чарівниці допоможе ще краще зрозуміти творчу цілісність нашого класика.

(Далі буде)

Іван КІДЕЩУК

Зустріч з українцями в Румунії

30 липня 2017 року делегація у складі заступника начальника управління культури, національностей та релігій Івано-Франківської області Мирослави Корнелюк, народного ансамблю танцю «Мереживо» Калуського коледжу культури і мистецтв Івано-Франківської області (керівник Ольга Квецко) та молоді співачки Ольги Яремчук з Косівщини відвідали Румунію. На запрошення Мирослава Петрецького, голови Марамурської організації Союзу українців Румунії, учасники ансамблю прийняли участь у фестивалі української пісні і танцю, який проводився в селі Вишавська Красна.

Перетнувши кордон, ми поїхали в напрямку міста Сігет. Найперше, що вразило, – щирість, доброзичливість, привітність жителів. В місті знаходиться Українська церква, а напроти церкви – пам'ятник Тарасу Григоровичу Шевченку. Від побаченого аж дух захопив. Як в іншій країні поважають нашу історію, нашу мову! Спілкуючись з Мирославом Петрецьким, який з такою гордістю розповів нам, як встановлювали цей пам'ятник, і що українці

Марамаришу цінують українську пісню, танець, музику, ми можемо пишатися тим, що Союз українців Румунії робить багато для збереження і примноження високодуховних традицій нашого народу.

В околицях міста Сігета розміщені українські села, які цінують та зберігають українські традиції та обряди. Одне з таких сіл – Вишавська Красна, де проводився фестиваль. Село розташоване серед гір: дивовижна природа, працюючі і привітні люди, земля з багатою історією і цікавим фольклором. Коли ми наблизились до села, то побачили жителів, які були одягнені в українські вишиванки, більшість з них мали своє національне вбрання, а біля сцени звучали українські пісні.

Почався фестиваль української пісні і танцю зі слів «Слава Ісусу Христу!». Такими словами голова місцевої організації СуР Вишавська Красна – Юра Мочерняк – привітався з громадою. І це було так, «по-рідному». Оплески після кожного виступу ще більше додавали наснаги танцівникам з Калуша, які продемонстрували танці різних етнографічних регіонів України: хореографічна сюїта «Вітання з Карпат», «Прикарпатський святковий», буковинський танець «На царинці», бойківські танці «Любаска», «Гопак», а співачка Ольга Яремчук своїм голосом заповонила всіх глядачів. Ведучою нашої програми була Мирослава Корнелюк, яка професійно доносила до глядача теплі слова пошани та подяки українцям в Румунії.

Серед високих гір Румунії звучали українські пісні, на сцені танцювали українські танці. Не знаю, про що в цей момент думали глядачі та господарі фестивалю, а це я відчувала впевненість у майбутньому, за наших дітей, за Україну.

Ольга КВЕЦКО,
викладач хореографічних дисциплін,
керівник народного ансамблю танцю
«Мереживо» Калуського коледжу культури і
мистецтв Івано-Франківської області

БЕРЕЖІМ ТЕ, ЩО МАЄМО, – ПРАДАВНІСТЬ УКРАЇНСТВА!

(Закінчення. Поч. в попередньому числі)

Бачив в Україні, в гірських районах Івано-Франківщини, а також і в Північній Буковині, скрізь базарами: народна ноша виготовлена ручно, теж кераміка, різні речі для господарських справ, полонинський інвентар. На базарі міста Косова присутній один кооператив із прекрасними народними костюмами, навіть постолі, жіночі та чоловічі, вовняні та бавовняні панчохи. Як кажуть гуцули: «На срмарку у Косові нема фабричного, все ручне».

У нас, наприклад, у Сучаві, базар переповнений народною ношею, виготовленою в Україні, але для мене – великий сюрприз: стенди з народними українськими костюмами, гуцульські узорі, але виготовлені в Індії, які привозять через фірму з Бухареста. Узорі вишиті на льонному полотні. Сорочки для жінок і

для чоловіків трошки дешевші, ніж в Україні (20-30 леїв).

Я вже у віку, повний консерватизмом, ставлю запитання: «В Україні можна, в далекій і багатонаселеній Індії можна, а у нас чому так трудно повернутися до свого коріння?».

Люди сьогодні переконані, що не все нове є корисним. Лише берім, наприклад, продукти. Продаємо їх у супермаркетах, привезених із інших держав. Бачив минулого тижня – картопля в одному сучавському супермаркеті з Ефіопії. Маємо довір'я, що вона неотруйна.

У моєму селі Ульяма переважна частина молодих працюють в Італії, Іспанії, Великобританії, Німеччині, Північній Ірландії. Телефонують: «Висилайте нам нашої їжі, з нашого м'яса, фрукти з наших городів, господарок!»

Родичі вирощують худобу, свині, виготовляють смачну гуцульську ковбасу,

вибуджують сало (солонину) їхнім дітям, бо їх їжа не має ніякого смаку, до того, пишуть: «Виготовлено у державах Європейського Союзу».

От бачите, дорогі наші, слід зберігати все наше українське: мову великого українського народу, історію, звичаї та обряди, віру, ношу, речі, корисні в господарстві, а щонайздоровіше, – стародавні українські рецепти для приготування різних страв, бо такий прийшов час, пора самооборони, самозахисту від різних хвороб».

Десять двадцять років тому казали: «Не купуйте український шефарер (азбест), бо він містить ракові речовини!». І вже не купували український азбест...

Як бачимо, це нелояльна, фальшива конкуренція. Кожний через ніч хоче стати паном, підпасти в доларах та єврах...

Юрій ЧИГА

КИЇВСЬКІ ВРАЖЕННЯ ТА ПАРАДОКСИ

Перебуваючи у Києві, вже навіть не пригадую в котрий раз, але на 26-ому році незалежності України, можу погодитися, що від першої моєї поїздки, туди 27 років тому, національний стан дещо покращився, хоча, правду кажучи, не так багато.

І так... Основною мовою у Києві є далі російська, хоч українська, або її суржиковий варіант, сьогодні відчутні більше. Сьогодні моя увага скерована не на мову, хоч це дуже важлива тема. Ця тема набирає все більш серйознішого розголосу навіть в українських ЗМІ. Підсумовуючи стан з українською мовою у столиці на сьогодні, досить сказати, що російська мова, все ж таки, домінуюча навіть у державних структурах, міністерствах, освітніх інституціях, культурних закладах, а тим більше у приватних підприємствах. Так званий закон Ківалова переважає над Конституцією (він досі ще не є скасований, хоч від появи нової української ВР пройдуть скоро три роки). Конституція залишилася документом, що втілюється, коли вигідно.

Є й інші явища в столиці, котрі прямо приголомшують. На розі вулиць Богдана Хмельницького та Хрещатика знаходиться, як і колись за УРСР, але тепер відновлений, восьмиповерховий універсальний магазин, власником якого є чоловік, який, мабуть, давно повинен би сидіти в тюрмі за корупцію, а то і за національну зраду, а натомість він далі пишається привілеями найбагатшого чоловіка країни.

Колись ЦУМ (Центральний універмаг) служив потребам загального населення Києва. Ціни були відносно доступними для пересічного мешканця Києва. ЦУМ пішов шляхом приватизації до олігарха. Тепер ЦУМ пишається тільки люксами. У ньому телевизор найдорожчий коштує 162,000 гривні, а найдешевший йде за 12,000 гривень. Чоловічий костюм від 13,000 гривень і вище.

Багато покупців я не бачив, але обслуга була першого класу. Тільки вони воліли зі мною розмовляти скоріше англійською ніж українською мовами. Домінуюча мова, як звичайно, була російська. Мене здивувало, що навіть на мої американські долари Ахметовський магазин ЦУМ у Києві був за дорогим. Але для товариства Ахметова, напевно, ні. Приватизація відбулася за попередньої влади, але закріпилася і розвинулася за нової. Ще один брак конкретного результату великої революції з великими жертвами. Можна спитати: для чого люди вмирили?

Рінат Ахметов виглядає вповні забезпечений від кримінального розслідування. У нього відбуваються зустрічі з Президентом Порошенком, мимо того, що він був підпорою Президента Януковича, не визначився по стороні революції гідності, а натомість навіть допомагав т. зв. сепаратистам і наїзникам. Що ще треба було йому зробити, щоб стати кримінальним об'єктом за національну зраду? Як для мене, – це загадка.

Закінчив я з ЦУМ-ом, спустився в метро на Хрещатику та поїхав на Арсенальну станцію. Вийшов і йду до Печерської Лаври. Там має знаходитися також Державний музей театрального мистецтва, у якому в цей час знаходиться окрема виставка про визначного митця українського театру Леся Курбаса. Можна поставити запитання, що виставка про репресованого українського театрального режисера має спільного з духовно-релігійною скарбницею і частинно оперативним храмом,

Аскольд Лозинський – громадський діяч,
Президент Світового конгресу українців (1998 – 2008)

здається української церкви, але чужого покрою?! Відповідь, мабуть, знаходиться у тому, що Лавра – це національна скарбниця духовності та культури. Але для Курбаса точно московський патріархат зовсім чужий.

Іду з дочкою колишньою вулицею Січневого Повстання. По дорозі зупиняюся коло меморіалу Голодомору, запалюю свічку пам'яті, розмовляю з кураторами, прочитую довгі списки загиблих по областях, дивлюсь на відеострічки, слухаю церковні похоронні дзвони. Остаточно виходжу по сходах на верх з духовним натхненням та прямою до Лаври по тій самій вулиці.

По дорозі стоїть московський піп у чорному з молодим, але спитим обличчям та жовтими зубами. Роздає, здається, літературну пропаганду, підходить та промовляє до перехожих. До мене також підходить. Не дивно, що у результаті доходить до сутички між нами і признаюся, що не тільки з його вини. Я його бачив здалека та шукав конфлікту, тож легко знайшов. На кінець обізвали ми один одного, я його безбожним агентом Путіна, Кирила і Сатани, він мене просто американським агентом, тай пішов я з легким обуренням і задоволенням, що вивів попа з рівноваги.

При вході на територію Лаври стоїть вартовий. Розмовляє російською мовою та вказує, що потрібно купити квиток для вступу. Я вже і так злий, а тут знову конфлікт щодо мови, правда, спровокований мною. Врешті закономірно входжу на територію самої Лаври. Структури тут прекрасні і зворушливі, але важко розрізнити, що державне, а що церковне, що українське, а що московське. Увійшли в Успенський собор. Він московський. Ще один піп. Далі група попів. Монастир московський. Врешті знайшовся театральний музей біля бібліотеки, включно з експонатами та записами про Леся Курбаса. Музей і виставка українські і стимулюючі, але враження про москальських попів, собору та монастиря не дозволяли сприймати позитиви у належному настрої.

Аскольд ЛОЗИНСЬКИЙ
Нью-Йорк

ОГОЛОШЕННЯ

Союз українців Румунії організує Міжнародну конференцію «Українці Румунії. Історія, сучасність та перспективи», яка відбудеться 17-19 листопада 2017 р. в Бухаресті.

Участь у конференції безкоштовна. Транспорт на території Румунії, проживання та харчування забезпечені Союзом українців Румунії.

Всіх, хто хоче взяти участь у конференції, просимо заповнити реєстраційну форму конференції і надіслати її до 1 жовтня 2017 року на слідуючу адресу: trona2007@gmail.com

РЕЄСТРАЦІЙНА ФОРМА УЧАСНИКА КОНФЕРЕНЦІЇ

Прізвище, ім'я, також і по батькові:
Науковий ступінь:
Вчене звання:

Місце праці і посада:
Контактна адреса (номер телефону та e-mail):

Назва статті:
Форма участі у конференції:
очна (участь у заходах конференції, публікація статті у збірнику конференції)

заочна (публікація статті у збірнику конференції)
Які технічні засоби Вам необхідні для виступу?

проектор, екран
озвучення презентації
інше.

Питання з проведення конференції надсилайте на адресу:

trona2007@gmail.com
Телефони оргкомітету
021 222 07 37; 072 505 72 51
(контактна особа – Михайло Трайста).

ПРАВОСЛАВНИЙ МОНАСТИР УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ З ВЕРХНЬОЇ РІВНИ – ДУХОВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНЦІВ МАРАМОРОЩИНИ

Минули 24 роки з 28 серпня 1992 року, коли відбулося освячення наріжного каменя на Грицьковому Горбі, на землі, яку подарував для цієї святої справи один з синів села Вишньої Рівни. З цього часу це святе місце, яке перейшло через багато випробувань, стало духовним центром українців Мараморощини, і не тільки. Щорічно 28 серпня до єдиного українського монастиря з храмом Успіння Пресвятої Богородиці збираються тисячі православних українців, щоб відзначити свято.

І ось, після 24 років, у присутності Його благодаті єпископа Варлаама Плоештяну, патріархального вікарія, було освячено наріжний камінь для нової церкви монастирського поселення; також під час Божої служби диякона Михайла Сакалоша було рукоположено на священника парафії Вишавської Долини, а також Єрарх представив нового ігумена монастиря в особі архімандрита Атанасія Немзета.

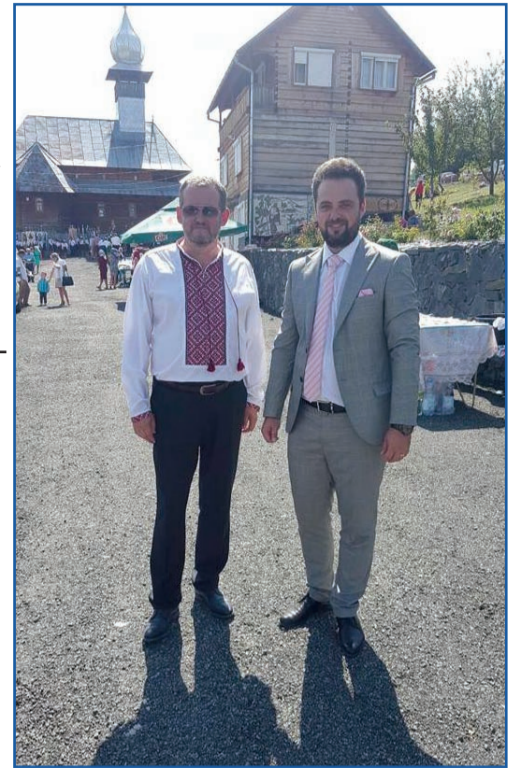
Його Святість Варлаам Плоештяну нагородив вікарія Івана Піцуру орденом святого Івана Златоуста, ігумена монастиря, орденом святого Стефана Магнуса, нагородив дипломами святих імператорів Костянтина та Олени українського депутата

Румунії, голову Союзу Українців Румунії Миколу Мирослава Петрецького, та кількох інших благодійників чернечого поселення.

Також під час цієї врочистої події мер села Вишня Рівна Іван Романюк визначив Блаженнішого Даниїла, Патріарха Румунської Православної Церкви, та Його Високопреосвященного отця Варлаама Плоештяну титулом почесних громадян села Вишня Рівна.

В делегації, що супроводжувала Святішого Отця Варлаама Плоештяну, брали участь: отець архімандрит Венямін Горану та отець архімандрит Климент Харалам.

Ми гратуємо від душі нашого молодого депутата і голову СУР Миколу-Мирослава Петрецького, і в той же час радіємо, що після довгих років СУР приблизився знову до Української Православної Церкви.

Слава СУР!
Голові Слава!

Михайло-Гафія ТРАЙСТА

10-ий «Київський Безпековий Форум»

«РУМУНІЯ ЧІТКО ПІДТРИМУЄ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, СУВЕРЕНІТЕТ І ТЕРИТОРІАЛЬНУ ЦІЛІСНІСТЬ УКРАЇНИ» – МИКОЛА-МИРОСЛАВ ПЕТРЕЦЬКИЙ

«**Р**умунія чітко підтримує незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України», – наголосив Микола-Мирослав Петрецький, депутат Парламенту Румунії, голова Союзу українців Румунії, у ході 10-го Київського безпекового форуму, організованого Фондом Арсенія Яценюка «Відкрий Україну».

За словами депутата румунського Парламенту, його країна вболіває за врегулювання ситуації на Донбасі і вбачає ключову роль у цьому процесі Мінських домовленостей. Крім того, Бухарест підтримує євроінтеграційний вибір українського народу.

«Східна Європа – це місцевість, яка постійно знаходиться між європейським зразком розвитку та впливом Російської Федерації. Україна вільно обрала шлях до Європи, але ця дорога не існує без прийняття викликів у здійсненні реформ», – додав він.

Микола-Мирослав Петрецький наголосив, що сьогодні україно-румунські відносини зміцнюються, обговорюються шляхи вирішення спільних проблем. Показовим у цьому контексті, на його думку, була участь міністрів закордонних справ двох країн на церемонії відкриття погруддя Тараса Шевченка у жовтні 2016 року на румунсько-українському кордоні.

Він також відзначив важливість у двосторонніх відносинах питання забезпечення прав національних меншин і розповів про відповідну систему, яка функціонує в його країні: «Румунія захищає нацменшини, гарантуючи через Конституцію місця в парламенті для представників нацменшин. Участь нацменшин у політичному процесі через депутата, на урядовому рівні у соціальному, економічному та культурному житті має позитивний вплив на румунське суспільство».

ДЛЯ ІНФОРМАЦІЇ:

Щорічний міжнародний захід «Київський Безпековий Форум», започаткований Фондом Арсенія Яценюка «Відкрий Україну» у 2007 році, є платформою для дебатів із найактуальніших питань

безпеки в Європі та Чорноморському регіоні. Метою Форуму є посилення співробітництва у сфері безпеки між Європейським союзом та Чорноморським регіоном, підвищення рівня обізнаності про розвиток безпеки серед ключових гравців, посилення ролі незалежних та неурядових акторів у вирішенні безпекових проблем в Європі.

Микола-Мирослав ПЕТРЕЦЬКИЙ – член парламенту Румунії, голова Союзу українців Румунії.

Микола-Мирослав Петрецький народився в українському селі Вишня Рівна Марамурського повіту, закінчив коледж імені Драгоша Воде у місті Сігету-Мармаціей, Румунія.

Випускник економічного факультету Клузького університету імені Бабеша-Бойоя. Також закінчив юридичний факультет за спеціальністю «адміністративне право та статус державного службовця».

У 2006 році разом із професором Іваном Арделяном заснував Клузьку філію Союзу українців Румунії.

У період 2006-2011 років займав посаду заступника голови Клузької філії Союзу українців Румунії, був членом ради Союзу українців Румунії.

У 2009-2012 роках пан Петрецький працював радником депутата румунського парламенту, голови Союзу українців Румунії Стапана Бучути. З 2011 до 2014 р. був радником з економічних питань Союзу українців Румунії.

З 2013 до 2015 року працював на посаді відповідального з питань фінансів Союзу українців Румунії, а з 2014 року займав посаду директора з питань економіки та фінансів Союзу українців Румунії. Обраний до парламенту Румунії наприкінці 2016 року.

ОРГАНІЗАТОРИ

Початок нового навчального року в українському ліцеї імені Тараса Шевченка

За спекотним літом до нас непомітно підійшов перший місяць осені: вересень-красень, який пригадав нам, що учням уже час сідати за парти і поринати в Країну Знань. А початок навчального року це завжди свято. Це свято насамперед тих, хто вперше у житті переступає поріг школи – свято учнів. Це свято тих, хто прийшов сюди зі своїми дітьми чи онуками, це і свято батьків. Це свято тих, хто щоденно віддає їм свої знання, тепло сердець, любов та ласку. Це і свято вчителів.

11-го вересня в кожній школі міста Сігету Мармаціей Мараморського повіту лунали дзвінки і радісні голоси дітей. Виняткове свято відбулося і в українському ліцеї імені Тараса Шевченка в Сігету Мармаціей.

11-го вересня український ліцей відкрив свої двері для двох дев'ятих класів. Їх чекають незвідані шляхи в ліцейну Країну Знань. Перші квіти для керівниці, перший дзвінок на перший урок... Вони скоро поринуть у буденне навчання, але спогади про перший день як ліцеїсти залишаться на все життя, так як і в пам'яті батьків та вчителів залишаться їхні щасливі усміхнені обличчя.

Привітати учнів із особливою в їхньому житті подією прибуло багато шановних і почесних гостей: депутат у Парламенті Румунії та голова СУР – пан Микола-Мирослав Петрецький, представник Міністерства Виховання Румунії – пані Ельвіра Кодря, інспектор з української мови пані Симона Малярчук, голова СУР Мараморського повіту пан Мирослав Петрецький, представник Поліції в Сігету Мармаціей пан Іван Добре, батьки. Велика

родина: учні, батьки, учителі, а також поважні гості, зібралася у фестивальному залі.

Урочисте свято почалося вступним словом директора українського ліцею. Пан Касіян Піцура у своєму вітальному слові представив керівників кожного класу та етап підготовки до початку нового навчального року. У своєму вітальному слові пан Микола-Мирослав Петрецький зупинився на важливості ролі вчителів у формуванні підрастаючого покоління, особливо прищепленню гордості за свій народ та рідну мову, поваги до рідної культури, історії та звичаїв.

З вітальним словом до ліцеїстів звернулись пан Мирослав Петрецький, пані Ельвіра Кодря, пані Симона Малярчук, пан Іван Добре та інші, які привітали вчителів та батьків, подякували їм за їхнє терпіння, доброту, турботу та відданість найважливішій справі на землі – вихованню нового покоління людей, які творитимуть майбутнє, та побажали всім – вчителям, учням, батькам міцного здоров'я, натхнення, радості, віри у свої сили та багато успіхів у новому навчальному році.

Пані Кодря Ельвіра привітала учнів та педкадрів, заохотила їх до подальшого сумлінного навчання, звертаючись до всіх словами великого українського поета Тараса Шевченка: І чужому начайтесь, й свого не цурайтесь.

Цей день завжди особливо урочистий і хвилюючий, адже саме з нього починається незвіданий, цікавий і водночас нелегкий шлях до пізнання, до нових звершень. Це день, з якого починається дорога в майбутнє для кожного з нас.

Для мене була велика приємність у той чудовий день бути разом зі своїми бувшими колегами та бувшими учнями та

мати можливість привітати їх. Також я хочу привітати з нагоди нового навчального року всіх українських викладачів і побажати всім Вам, Дорогі Вчителі, особистого щастя, міцного здоров'я і процвітання, терпимості, добра, благополуччя, радості і натхнення, творчої наснаги, многих і благих літ у Вашому професійному житті. Нехай новий навчальний рік буде кращим за попередній і всі Ваші бажання стануть реальністю!

Бажаю всім школярам, учням на цьому шляху підкорити нові вершини знань, знайти взаєморозуміння з викладачами та батьками, зустріти добрих і надійних друзів, впевнено крокувати Країною Знань і пам'ятати, що саме від освіти залежить успіх у майбутньому.

Хай Вам щастить!

З повагою
Ельвіра КОДРЯ –
радник у Міністерстві
національного виховання Румунії

Захід: «Переселення закарпатських українців до Банату»

Влітній гарячий день, на жаль, дуже-дуже жаркий, в моєму рідному селі Копашиль Карашсеверінського повіту 22 липня ц.р. відбувся гарний захід на тему «Переселення закарпатських українців до Банату». Організатори: голова організації СУР в Караш-Северіні п. Іван Лібер разом із головою СУР і депутатом Парламенту Румунії Миколаю-Мирославом Петрецьким, який в своїй промові привітав усіх українців і висловив бажання не забувати свого походження, рідну мову, традиції. Були присутні й інші гості, як Василь Семенюк, Іван Боднар, Ярема Онищук, представники повітового телебачення, Симона Лібер-Ланкранжан з радіомовної передачі м. Тімішоара. До почину заходу гості відвідали Музей села Копашиль.

Про історію банатських українців, причини міграції із Закарпаття розказав проф. Петро Кімпан, автор Монографії про українські села Банатського краю, та про село Копашиль. Все відбулось в будинку культури. Після промов присутніх відбувся концерт, відкритий художнім колективом «Голос українців» (диригент І. Лібер) з піснями: «Марамориш, рідний краю» і «Банати, Банати» на слова Юрія Павліша, музика Івана Лібера. Потім виступала «Веселка» із села Луг над Тисою (Мараморощина), керівник – Анна Самбор. Вперше прибули в цей край з гарними піснями, дуже гарним репертуаром і зачарували всіх.

Відомий художній колектив «Негостинські голоси» з Буковини теж зачарував публіку, почавши свій виступ піснею «Гарна дівчина, як квітка, по саду ходила» (диригент Микола Крамар) – слова і музика М. Волощука. Продовжував виступати Тріо-Грінь (сім'я), п. проф. Анна Грінь зачарувавши слухачів своїм таким гарним голосом, піснями «Черешневий цвіт», «Ой у лузі червона калина», веселими коломийками. Банатський гурт «Барвінок» з Корнуцелу в

складі гарних, молодих дівчат, зайняв сцену звучними голосами з піснею «Ой віночку з барвіночку», гуцульськими коломийками, публіка підтримавши їх гучними оплесками. Всі колективи виступали дуже гарно, отримавши гучні оплески і вигуки «Браво!».

Завершив концерт «Голос українців», який подарував публіці пісню «Живи, українська родино». Ведучий заходу п. проф. М. Бобик чудово представив всю програму.

Після закінчення концерту художні колективи продовжували за столом веселитися, співати, лунала українська пісня – буковинська, мараморська і банатська, всі відчували теплу зустріч, щире прийняття, велику радість. Хоч і важка дорога, українці розлучилися не так легко після зустрічі. Бог обдарував наших гарними голосами, щоб нести красу україн-

ської пісні через гори, через ріки, щоб її чути далеко, тож хай вона не згине ніколи, а далі лунає.

...Згадаю один момент, про якого почули банатські українці через тиждень після згаданого свята. Наш репортер Симона Лібер передала те, що зберегла у фонотеці редакції, про те, коли ми святкували 100 років від переселення українців до Копашля. Будучи на святі в рідному селі, нашому відомому поету Івану Ковачу колишня його проф. української мови і літератури п. Юлія Грінь взяла інтерв'ю. Була гарно проведена їх розмова. П. Грінь поздоровляла нашого поета з нагоди дня його народження – 60-річчя. Був чудовий момент. Ми почули Ваш голос, думки, плани. І так наша п. Симона зробила для слухачів гарний сюрприз. Тепер і ми в місяці серпні вітаємо шановного нашого поета Івана Ковача з нагоди 71 ювілею, приєднуємося до всіх наших українців і разом бажаємо Вам міцного здоров'я, сили праці, багато років бути разом, творчої наснаги, успіхів в літературній праці, щоб сповнилися усі Ваші бажання. На многая і благая літа!

Анна БЕРЕГІЙ

УКРАЇНСЬКА ВЕСІЛЬНА ПІСНЯ У ВИШАВСЬКІЙ ДОЛИНІ

В неділю, 23-го липня 2017 р., в маленькому гуцульському селі Вишавська Долина відбулося Свято української весільної пісні.

*«Ласкаво просимо в гості до нас,
З миром, добром ми чекали на вас,
Хліб і сіль, щедрий стіл і пісні
Чекають завжди вас у свято душі!».*

Так урочисто прийняла гостей голова місцевої організації СуР Ледія Співалюк, а двоє молодих гуцулів, Онужик Світлана та Доброцький Йонуц, тримали на вишитому рушнику хліб і сіль, щоб доказати, що ми любимо й поважаємо всіх українців.

Тому що це Свято весільної пісні, я подумала, що годиться представити кожен групу словами пісні-коломийки. Так я представила і запросила на сцену голову СуР і депутата пана Миколу-Мирослава Петрецького:

*«Ой, кувала зозулечка,
Та й кувати буде,
Та такого депутата
Не було й не буде!».*

Також голову повітової організації СуР пана Мирослава Петрецького, пані Ярославу Колотило (дочку села), почесного голову СуР пана Степана Бучуту, гостей з повіту Сучава на чолі з паном Іллею Савчуком, гостей з України, представників організацій СуР таких сіл: Поляни, Кривий, Русково, Красний, Верхня Рівна, Кричунів, Бичків, Луг над Тисою, Ремети.

Пан депутат і голова СуР Микола-Мирослав Петрецький поздоровив організаторів, привітав жителів села теплими, дружніми словами: не забувати, що ми українці! Побажав успіхів артистичним групам.

І настала многожданна хвилина – виступи груп з піснями, у виконанні яких ми змогли почути прекрасні українські весільні та народні пісні, а присутні подарували їм свої теплі побажання та оплески.

*«Із бистрої Вишівки
П'ють дівчата воду,
Чи не тому наші дівки
Файні на вроду?».*

Цими словами покійного поета Гаврила Клемпуша був представлений гурт нашого села «Гуцульський плай» – керівник Марія Папарига. Ледія Співалюк уточнила, що наш гурт брав участь на Міжнародному мистецькому фестивалі «Карпатський простір» у місті Івано-Франківськ та на Міжетнічному фестивалі «Співжиття» в Радівцях.

*«Файні дівки вишовельські,
Файні і бистрянські,
Але з ними рівняються
І дівки краснянські!».*

які під проводом Юрія Мочерняка заспівали також кілька пісень!

Що може розвеселити серце людини, якщо не дитяча ласкава, лагідна усмішка та пісні, які виконує група дітей села Ремети?

*«Заспівують співаночки
Трьома голосами,
Один голос піде долом,
Два – полонинами».*

Це «Ронянські голоси», до складу яких увійшла жіноча група із Рускови та група чоловіків із Полян. Так, лише вони знають заспівати і розвеселити людей, бо ними майстерно провадить талановита пані проф. Джета Петрецька.

*«Та співайте, легіники,
Що не співаєте?
Та ви свої співаночки,
Де подіваєте?»*

А вони, «легіні» групи «Голос полонини» села Поляни під проводом пана Михайла Мачоки (який не лише співає, а й декламує вірші), відповіли виконанням українських пісень, якими зачарували присутніх, а головне жінок. Зачарували «серце і душу» файні дівки й молодиці села Рускова, – група «Русцанка», керівник Михаєла Миколайчук.

*«Та гуцули добрі люди, –
Доброї новини,
Прийшли вже нам заспівати
Аж із Буковини!»*

З далекого повіту Сучава до нас прибули гуцули із села Палтіну разом із паном Іллею Савчуком. Вони не

лише співали, але й доказували, що пісня не має віку, що вони молоді душею. Ледія Співалюк попросила молодих брати приклад і записувати весільні пісні, співати їх.

*«Ой, підемо ми до Луга
Та все, Луґе, Луґе,
Та дізнайтесь ви, лужани,
Що любим вас дуже!»*

Букет українських пісень на три голоси дуже вдало виконав вокальний гурт села Луг над Тисою під проводом пані Марії Чубіки та Анни Самбор.

*«Ой, у тій полонині
Пасуть білі вівці,
Аби були здоровенькі
Славні брати-українці!»*

На сцену ще вийшла інструментальна група «Черемош» із України (Верховина), члени якої розвеселили присутніх своїм виконанням пісень та мелодій. Чарівно рознеслися голоси трембіти, сопілки, скрипки, дрімби та цимбалів. Дякуємо за їх присутність і виступ!

На закінчення Ледія Співалюк подякувала Богові за прекрасний сонячний день, проводу СУР за підтримку і фінансування, пану депутату Миколі-Мирославу Петрецькому та голові повітової організації пану Мирославу Петрецькому, директору Будинку культури Миколі Марічеку, артистам, всім присутнім, побажала міцного здоров'я, добробуту, сімейного затишку, дитячої усмішки, сповнення всіх бажань:

*«Дякуємо, чесні гості,
Що ви у нас були,
Наші співанки, гуляння
Уже си минули!».*

І запросила до столу!

Ледія СПІВАЛЮК,
голова місцевої організації СУР

XV-ий ВИПУСК МІЖЕТНІЧНОГО ФЕСТИВАЛЮ «PROETNICA»

17 -21 серпня 2017 року в Сігішоарі відбувся XV-ий випуск Міжетнічного Фестивалю «ProEtnica» – найбільшої культурно-мистецької події в Румунії, присвяченої міжкультурному діалогу.

Фестиваль був організований Асоціацією молодіжного освітнього центру Сігішоара та фінансований Департаментом міжетнічних відносин уряду Румунії в партнерстві з Радою повіту Муреш. Спонсорами фестивалю були: Уряд Румунії, через Міністерство культури, та Рада міста Сігішоара.

Захід також був підтриманий Посольством Федеративної Республіки Німеччини в Бухаресті, Румунським культурним інститутом у складі Уряду Румунії, Національним центром культури ромів в Уряді Румунії, Інститутом культури Румунії, Федеральним союзом європейських національностей, Інститутом зовнішніх зв'язків у Штутгарті (Institut für Auslandsbeziehungen Stuttgart) та Міністерством науки, досліджень та культури землі (ланду) Бранденбург Федеративної Республіки Німеччини.

У своєму виступі на церемонії відкриття директор фестивалю Фолкер Райтер підкреслив, що «ProEtnica» має на меті зміцнити міжнародний мир у суспільстві і, таким чином, вона безпосередньо сприяє стабільності Румунської держави, яка захищає національні меншини та заохочує міжкультурний та міжетнічний діалог. Мета фестивалю, за словами його директора, полягає в тому, щоб пропагувати Румунію як зразкову державу з точки зору захисту національних меншин.

Протягом чотирьох днів, на фестивалі виступило понад 60 артистичних ансамблів, а також був організований ярмарок традиційних мистецтв і ремесел-предметів, зроблених учасниками.

(Продовження на 15 стор.)

Михайло-Гафія ТРАЙСТА

НАТІЛЬНИЙ ХРЕСТИК: ЩО ВАРТО ЗНАТИ КОЖНОМУ І ЩО ЗАБОРОНЯЄ ЦЕРКВА

Натільний хрестик – це зовсім не прикраса, а показник приналежності до християнської віри. Хрест є священним символом, а тому і поводитися з ним слід відповідно.

Як вибрати натільний хрестик?

Православна церква закликає всіх вірних не ставитися до натільного хрестика як до прикраси, оскільки хрест таким не є. Тому не варто прагнути будь-що-будь придбати дорогий золотий хрестик, всипаний коштовним камінням. Розкіш і хвастощі тут зовсім ні до чого.

Священники не радять купувати натільний хрестик без особливої потреби. Наприклад, через його красу або просто від того, що вам захотілося купити новий. Так можна робити тільки зі звичайними аксесуарами: каблучками, сережками або браслетами. А от у випадку, якщо старий хрестик став непридатним, поміняти його на інший навіть необхідно.

Освячення хрестика

Православні священники закликають віруючих в жодному разі не освячувати натільні хрести самостійно, навіть в тому випадку, якщо ви знаєте необхідні молитви і дії. Обряд освячення може провести тільки священник. Адже існують такі молитви, які дозволені до прочитання тільки служителю церкви.

Як носити хрестик?

Наші предки ніколи не носили хрести поверх одягу. Навіть сорочки на Русі шили з косим коміром для того, щоб хрестик не випадав назовні. Так чому ж хрестик повинен бути прихований одягом? По-перше, тому, що це не намиста і не кольє, які надягають для прикраси.

А, по-друге, віру не прийнято

виставляти напоказ. Справа в тому, що, на думку церкви, таким чином людина ніби як хвалиться своєю приналежністю до релігії, пишається нею. А гордіня, згідно з Біблією, є страшним гріхом.

Хрести поверх одягу носять тільки священники. Але ці Хрест не натільні, а наперсні. Натільний хрестик і у священників захований під одягом так само, як у прихожан.

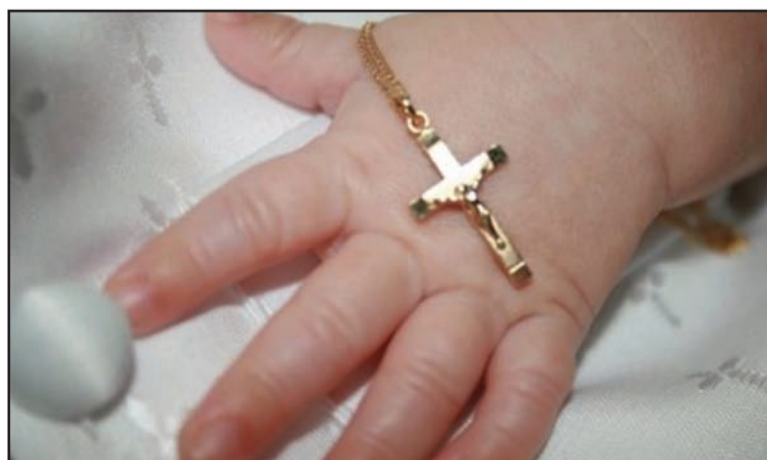
Служителі церкви, не рекомендують знімати натільний хрестик без особливої потреби. Про це знали і наші предки. На Русі навіть існували спеціальні лазневі хрестики з дерева. Їх одягали замість металевих, коли відправлялися в парну. Якщо з якої-небудь причини вам довелося-таки зняти хрестик, прочитайте молитву, коли будете знову надягати його.

Не варто носити на одному ланцюжку з хрестиком будь-які амулети або знаки зодіаку, так як це ні що інше як марновірство. А, значить, теж гріх.

Священники не радять носити натільний хрестик в сумці, у вусі у вигляді сережки або на браслеті. Це вважається блюзнірством.

Що робити зі зламаним хрестиком?

Якщо хрестик зламався або ще з якихось причин став непридатним, його не можна викидати як звичайне сміття. Жоден з освячених предметів, кажуть служителі церкви, будь то бутель з-під святої води або церковний календар, не повинен бути потоптаний ногами. Тому якщо хрестик ще можна полагодити, не забороняється віднести його в звичайну ремонтну майстерню. Але якщо це вже неможливо, краще просто передати хрестик до церкви.

СЬОМИЙ МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ ЦЕРКОВНОЇ ПІСНІ Й МОЛИТВИ

З великим задоволенням, зараз не знаходимо відповідних слів, щоб принести подяку Господу Богу, що дав нам прекрасної охоти і сили мати можливість організувати вже сьомий Міжнародний фестиваль церковної пісні.

В неділю 13-го серпня Господь Бог, Діва Марія та всі святі були з нами. І погода була з нами. Прекрасно пройшов і Фестиваль церковної пісні біля церкви нашого села Верхня Рівна, на місці, яке було заздалегідь влаштоване кураторами церкви для цієї церковної події.

Після закінчення Святої Літургії, на якій поруч з отцем Юрієм Албічуком брали участь у Богослужінні отець Марко Гако з Польщі, отець Іван Лупшиак з міста Констанца, розпочався уже традиційний фестиваль.

З самого початку відкриття на сцену були запрошені керівники хорів і кожний з них сказав пару слів, якими висловив свою невимовну радість бути на святі церковної пісні.

Пані Марія Банах, диригент церковного хору з міста Львів-Винники, прочитала

перед усіма присутніми щирі вітання від митрофорного протоієрея Василя Петрика, настоятеля церкви Святого Володимира і Ольги міста Винники: «Вітаємо учасників 7-го Міжнародного фестивалю церковної пісні у с. Верхня Рівна Марамороського повіту!»

Ваш щорічний фестиваль об'єднує наш талановитий народ, а в духовних піснях прославляє ім'я Господне. Допомогає дотримуватись Заповідей Божих нести людям радість, спасіння до вічної Божої правди. Висловлюємо щирі подяку організаторам фестивалю духовної пісні в особі Юрія Албічука і переконані, що він відкриє нові таланти, збагатить його учасників творчими здобутками та посіє в душах парафіян насіння високої духовності».

Фестиваль був відкритий виступом колективу церковного хору з Польщі під проводом пані добродійки Маріанни Яри. У продовженні виступили інші церковні хори: Церковний хор міста Винники під проводом Марії Банах; Церковний хор села Кривий під проводом пані добродійки Вероніки Рагован; Церковний хор села Русково під проводом Михаєли Міку-

лайчук; Церковний хор міста Сігет під проводом добродійки Маргарети Лаурок; Церковний хор села Сучу де Сус під проводом пані Маріоари Поп.

Наприкінці виступив Церковний хор нашого села під проводом отця Юрія Албічука.

Всі християни були задоволені. Колективи церковних хорів від організаторів отримали почесні грамоти, а від людей щирі оплески. Для всіх організатори підготували спільний полуденок з допомогою Сільської Ради.

Мріємо, що і на слідуєчий рік будемо мати допомогу для того, щоб відбувся у місяці серпні Восьмий Міжнародний фестиваль духовної пісні і молитви.

Симона ЛЕВА

XV-ий ВИПУСК МІЖЕТНІЧНОГО ФЕСТИВАЛЮ «PROETNICA»

(Закінчення. Початок на 14 стор.)

Протягом чотирьох днів на фестивалі виступило понад 60 артистичних ансамблів, а також був організований ярмарок традиційних мистецтв і ремесел-предметів, зроблених учасниками. Виставка образотворчого мистецтва була представлена роботами сучасних художників, що належать до національних меншин, а також двома майстернями, одна з них майстерня писанкарства, в якій взяли участь буковинські писанкарі, – сім'я Филип та Петронела Ясиновські з села Палтину, разом з їхньою дочкою Андреєю, яка посіяла перше місце в другій віковій групі секції образотворчого мистецтва Національного фестивалю «Українські молоді таланти Румунії». Також з боку Союзу українців Румунії на сцені виступали ансамбль «Червона Калина» (лідером якого є ніхто інший, як професор Мирослав Петрецький, голова Марамороської філії СУР), та відомий Верховинський артистичний ансамбль «Капела Черемош».

СУР був присутній на фестивалі зі власним книжковим стендом, яким займалися молоді сурівці, ще учні, Андрея Ясиновська та Степан-Крістіян Трайста.

На відкритті фестивалю був присутній Голова СУР, Депутат в Парламенті Румунії Микола-Мирослав Петрецький з дружиною, голова Комісії цензорів СУР Василь Семенюк з дружиною та голова Комісії з питань культури СУР Михайло Трайста.

Варто згадати, що «ProEtnica» об'єднує понад 700 представників 20 національних меншин в Румунії і дає їм можливість поділитися своїми звичаями і активно брати участь в міжкультурному діалозі по різних каналах. Таким чином, фестиваль сприяє зміцненню міжкультурного світу в плюралістичному і демократичному суспільстві Румунії.

ЩИРОСЕРДЕЧНО ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

СЕРПЕНЬ

Івана КОВАЧА (29 серпня 1946 р.) – головного редактора часопису «Вільне слово», одного із головних співзасновників Союзу українців Румунії (грудень 1989 р.), україномовного письменника Румунії, члена Спілок письменників Румунії та України, удостоєного 3 Премій Спілки письменників Румунії та однієї Премії ім. Юрія Федьковича (2016 р.), Чернівці, Україна.

Народився Іван Ковач в с. Копашиль Карашсеверінського повіту Румунії. Випускник Сігетського україномовного ліцею та Факультету української філології Бухарестського університету.

Багато років – радника Міністерства Виховання Румунії для української меншини, і не тільки (польської, болгарської, російської). Ревного підтримувача молоді українства на румунській землі. Обраний I-им заступником голови СУР на I-му З'їзді СУР 1990 р., з 2005 р., обраний генеральним секретарем СУР, Виконавчий голова СУР, обраний на V-му З'їзді. Автора багатьох збірок поезії та прози, який 15 років працював і радником у Міністерстві виховання.

Нагороджений Золотою Медаллю та Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України за вагомий внесок у справу формування позитивного іміджу України в світі, активного громадського діяча з нагоди 10 річниці Незалежності України та Почесною Грамотою і золоту медаллю Товариства «Україна-Світ» та Медаллю МЗС України за освітянську діяльність.

Чимало років – кореспондент Радіо «Свобода», УКРІНФОРМУ та Національного Радіо України.

ВЕРЕСЕНЬ

Віктора ГРИГОРЧУКА (1 вересня 1950 р.) – голову Яської організації СУР та заступника голови СУР, члена Президії та Ради СУР. Народився пан Григорчук на мальовничій Буковині в українському селі Негостина. Початкову школу закінчив у рідному селі, а ліцей в Сереті. Слідували роки вищої освіти – Бухарестський факультет, російсько і румунська мови, якого закінчив 1973 р. Слідувала праця перекладача в прикордонних військах м. Яси, де працював до виходу на пенсію в чині полковника. Пан Григорчук одружений на українці, має дочку стоматолога і внука. Як полковник-перекладач, брав участь в Договорі про міждержавний кордон між Румунією та Україною. Також в переговорах між Румунією та Україною про острів Зміїний, за що його було нагороджено Президентом Румунії Т. Бесеску Орденом лицаря за військові заслуги.

Родіку ПРЕДЕСКУ (5 вересня 1955 р.) – економічного експерта Союзу українців Румунії. Народилася п. Родіка на Сучавщині, де і закінчила початкову школу та ліцей. Поступила в Економічний Факультет м. Яси. Закінчила його на відмінно. З 1980 р. отримала призначення на посаду економічного спеціаліста в Мерію м. Бухарест. Одружена, має гарну дочку Лауру.

Романа ПЕТРАШУКА (8 вересня 1968 р.) – редактора часопису «Вільне слово» вже 18-ий рік, викладача українського відділення, доктора Бухарестського університету, члена Комісії з питань освіти СУР. Народився Роман Петрашук в українській сім'ї учителів, випускників Серетської педагогічної школи в буковинському селі Балківці, випускника ліцею ім. Лацку Воде м. Серет, Чернівецького педагогічного Інституту ім. Осипа Маковея, Україна, та Факультету іноземних мов Бухарестського університету. Автора збірок критики – «Український світ у ранній творчості Н. В. Гоголя» і «Гоголь – письменник всіх часів».

Бажаємо подальших успіхів!

Ірину МОЙСЕЙ (10 вересня 1971 р.) – головного редактора літературного журналу «Наш голос». Народилася Ірина Мойсей в Україні. Після закінчення Фізико-математичного факультету та одруження із студентом-українцем, вихідцем з-між задунайських козаків Богданом Мойсеєм, випускником Дрогобицького факультету України, доля завела її в Румунію, про яку дотоді мало що і знала, де почала працювати при СУР в журналі «Наш голос», після чого скоро стала і його головним редактором.

Нагороджена Грамотами УВКР, «Україна-світ» за активну пропаганду української культури, поглиблення та розвиток зв'язків зі світовим українством та Медаллю з нагоди 65-річчя часопису «Вільне слово».

За старання пані Мойсей дали підносити і підтримувати українську літературу в Румунії бажаємо їй радості та задоволення з своєї нелегкої праці. Очікуємо на появу збірки (збірок!) поезії та прози!

Миколу (Колю) КУРИЛЮКА (10 вересня 1947 р.) – викладача-пенсіонера, редактора румуномовного часопису «Curierul ucraïnean», але і активного дописувача до всіх часописів СУР. Був радником депутата Вікентія Николаичука в Серетському бюро. Він засновник і організатор Фестивалю «Співжиття» на Буковині. Микола Курилюк – уродженець буковинського с. Мала Марицейка, де закінчив I-IV кл., а V-VII кл. в с. Велика Марицея. Слідували роки ліцею в м. Сереті та трирічного Педагогічного Інституту в м. Сучава. Мало де можна знайти таку активну людину. Пише сам і інших заохочує писати до часописів СУР. Все своє життя присвятив пресі і вихованню учнів та розповсюдженню нашої преси на Буковині.

Працює в рідному селі бібліотекарем.

З нагоди сповнення 70 років від народження здоровим і бажаємо пану Миколі Курилюку Многіїх і Благіїх Літ!

Мігаєлу ГУЦАН (23 вересня 1960 р.) – технічного секретаря Сучавської філії СУР, уродженцю Буковинського краю, яка активно і віддано працює в своєму секторі. Багато успіхів!

Миколу-Мирослава ПЕТРЕЦЬКОГО (16 вересня 1985 р.) – голову СУР, обраного на VII-му З'їзді, депутата Румунського Парламенту від української меншини Румунії. Одного із засновників, ще студентом будучи, з своєю сестрою і кількома марамороськими студентами, Клузької філії СУР, випускника Клузької Академії економічних наук, докторанта, члена Юридичної комісії СКУ. Народився Микола-Мирослав на Мараморощині в українському с. Верхня Рівна в сім'ї з глибоким українським корінням з діда-прадіда, що і привело його віддано і активно працювати зі всією родиною для розквіту своєї меншини – українців Румунії.

Пан голова та депутат – активний і відкритий до всього прогресивного для української меншини. Він секретар Комісії з культури Парламенту та член румунської частини Змішаної українсько-румунської міждержавної комісії з питань забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин. Активно бере участь на всіх подіях, організованих СУР як в Румунії, так і на подіях в Україні, організованих СКУ, УВКР.

З численною делегацією брав участь на відзначенні 26 річниці Незалежності України та сповнення 50 років від заснування Світового Конгресу Українців.

Після закінчення факультету записався на Мастерат в м. Бая Маре зі спеціальності – Адміністрація, Права та Статус Державного службовця, який закінчив на відмінно. Активно працює на ниві українства Румунії, член хору «Ронянські голоси» і танцювального колективу «Соколи». Одружений на гарній, милій українці.

Бажаємо багато сили праці та успіхів у нелегкій, відповідальній роботі!

Ірину-Любу ГОРВАТ (17 вересня 1963 р.) – генерального секретаря СУР. Народилася п. Горват в с. Русково, Мараморощина, в українській сім'ї випускників Української педагогічної школи м. Сігет, Мараморощина, – рушанки та банатського українця, школи, яка виховала і випустила в світ нелегкого післявоєнного періоду марамороську українську молодь, що з честю несла здобуті від своїх вірних викладачів, знання, які зуміли всадити в серця своїх учнів ту любов, яку важко і по сьогодні перевершити.

В 1995 р. закінчила п. Люба Горват Історичний факультет Ужгородського Національного Університету, а 1999 р. отримала ступінь кандидата історичних наук. Пані Ірина працює директором Сатумарського Повітового музею.

Організатор конференції «Українсько-румунські відносини. Історія та сучасність», координатор збірника «Українсько-румунські відносини. Історія та сучасність». На Конференції Сатумарської організації СУР була обрана її головою. У жовтні місяці (26-28) ц.р. пані Люба Горват організовує вже VII-ий Випуск Симпозіуму. Це велика праця. Успіхів!

Юрія АНДРАЩУКА (25 вересня 1972 р.) – проф. доктора, деякий період (2010-2011 рр.) радника Прем'єр-міністра Румунії з питань освіти нацменшин. Народився Юрій Андрашук у Верхній Рівні, Мараморощина, в українській сім'ї. Закінчив Сігетський ліцей, Бухарестський університет. Докторську роботу захистив у Клузькому університеті. Особлива людина, добрий муж і батько гарного синочка, який цього року вступив до I-го класу, чудовий викладач румунської мови при Сігетському ліцеї ім. Драгоша Воде. До сьогодні спочатку був заступником директора, опісля директором, до призначення його на посаду заступника генерального інспектора при Марамороському інспектораті з шкільництва. Бажаємо успіхів пану Андращуку на такій почесній посаді! Гордимось ним!

З нагоди сповнення 45 років від народження бажаємо п. Андращуку Многіїх та Благіїх Літ!

Олександру-Любу ПУЮ (26 вересня 1964 р.) – технічного секретаря найбільшої організації СУР (зверх 35 тисяч українців) Марамороської організації СУР. Народилася Олександра-Люба (Леся), з дому Семенюків, у гарному українському селі Верхня Рівна, Мараморощина, в справжній українській сім'ї Марійки та Івана Семенюка, багаторічного директора Верхньорівнянської школи та примаря.

Пані Люба одружена, має гарних дочок, як і вона сама, має щасливу та гарну сім'ю. Живе у місті Сігеті. Бажаємо п. Лесі багато успіхів в її праці!

Марію ОПРІШАН (29 вересня 1942 р.) – уродженцю українського села Верхня Рівна, що на Мараморощині. Випускницю Сігетського Українського педагогічного ліцею, яка згодом поступила на Клузький факультет – спеціальність Біологія. Викладача біології, довгі роки – заступника директора Верхньорівнянської восьмирічки, багато років – диригента хору «Ронянські голоси». Автора збірки для дітей – «Розкажу Вам казку-байку». Не одну генерацію виховала і пустила в люди!

З нагоди гарної, круглої дати, сповнення 75 років, бажаємо їй Многіїх та Благіїх літ!

НА МНОГІ І БЛАГІ ЛІТА!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРОВІД СУР

«НАША СУЧАСНИЦЯ»

Наша сучасниця – мати, подруга, кохана, – та, яка завжди поруч, іде нам назустріч, підтримує нас в усьому тому, що вважає за добре, за справедливе. Наша сучасниця бажає бути рівною своєму мужу, хоче ділитись і радістю, і смутком з ним, бажає бути підтриманою в тій мірі, в якій і сама підтримує і терпить, якщо потрібно.

Наша сучасниця – письменник, викладач, лікар, інженер, але і хлібороб. В цьому великому процесі технологічної доби розвиває вона свої природні здібності, є творцем основної клітини суспільства – Родини. В цьому проявляється її сила й вартість. Перед нашою сучасницею завжди було нелегке завдання – збереження нашої національної ідентичності, свідомої української християнської родини, передавання цих вимог майбутнім поколінням.

Рубрику веде
Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

ПАНІ ВИХОВАТЕЛЬКА САВАНА АЛБІЧУК

Пані вихователька Савана Албічук народилася у великому, гарному селі Верхня Рівна на Марамо-рощині 27 березня 1953 р. у численній сім'ї. Вона пригадує часто, як гарно провела своє дитинство в такому чарівному краї.

В цьому селі п. Савана закінчила I-VIII класи, а потім поступила до педагогічного ліцею.

Опісля починає працювати вихователькою в рідному селі з групою багатьох-багатьох діточок. Але ж вона бажала стати вчителькою! І таки стала нею, щасливою, щасливою, хоч були в цьому моменти хвилювання...

Роки швидко пробігали-минали... Одружується із священником рідного села Іллею Албічуком. Але доля отця була такою, що треба було переходити з однієї в іншу вільну парафію. З двома діточками йшла слідом за паном отцем, спочатку в румунські парафії, опісля в українські – Кричунів, Поляни... Не було легко, всюди отець мав нагоду щось збудувати, потім покидати споруду і відходити в інше місце.

В 1990 р. переселилися в Ботошанський край, в місто Лугож, де початок для сім'ї був не легкий, головню для священника, який тут став будувати українську церкву, а п. Савана почала свою працю після відкриття українського дитсадку, щоправда, і завдяки справжніх українців, таких, як Юрій Семенюк, та інших. Хоч було й важко подружжю успівати допомагало одне одному, – отець був правою рукою для добродійки, а вона – права рука для нього.

Для неї всі моменти в праці були важливі, і так відчувалась щасливою. Завжди здобувала гарні результати, успіхи в праці – в навчанні і вихованні дітей.

Спочатку отримала II ступінь (1985 р.), опісля і I-ий, найвищий – 1993 р., вже в Банаті. Часто відзначалась, одержувала різні грамоти, якими користувались учителі в той час. Пані Савана займалась, шукала нового, щоб поповнити діяльність в дитсадку; всі заняття були обширні і цікаві: і артистичні програми, різний їх зміст, адже вихователька повинна і гратися, і співати, і танцювати, й обов'язково повертатися в світ дитинства – в найкращу пору життя. Малюки брали участь у

різних конкурсах повітових, національних, у проектах та інших заходах, – були й вони нагороджені грамотами.

В дитсадочку кожного року мала змішану групу, – було нелегко, та всі першокласники були добре приготовлені, а це для неї була радість і гордість.

Крім професійної праці, п. Савана викладала українську мову в Лугожі; мала окрему групу учнів, старалась приготувати і різні програми – танці, пісні, вірші. 2004 р. група учнів перебувала в таборі в Одесі, а 2009 р. була в Україні, в Криму, на Фестивалі «Змінимо світ на краще». Повернулися з відомими дипломами. Брала участь українські учні в проекті банатської молоді, підтримуваним Європейським Союзом, Урядом Румунії. Пані вихователька керувала і керує українським хором в Лугожі в церкві Св. Володимира на різних українських подіях. Назва хору «Шовкова трава». Так помагала зберігати ідентичність українців у Банаті.

П. Савана мала дві родини: перша – сім'я-родина, друга велика сім'я – дитячий садок.

На спогад є повні альбоми з фотографіями, дипломами, ювілейними грамотами, адже вона дарувала дітям і знання, і щирі душі, за що її любили діти і поважали.

Батьки і тепер пригадують, коли їх діточки виступали на різних сценах, успішно приготовлені; не можуть забути той період. Пані вихователька залишила слід там, де працювала біля 40 років, після чого вийшла на заслужений відпочинок (2012 р.), на пенсію.

Під час канікул любила і любить відпочивати в батьківській хаті в рідному селі, ходити в сад, працювати на городі. І тепер часто їде в рідне село, – там відчувається щасливою!

Такі вчителі були прикладом для інших, бо завжди знали, як прищеплювати любов до всього, вживати корисні і якісні методи. На жаль, теперішні часи вже не такі в шкільній праці

Бажаємо Вам і вашій сім'ї, шановна пані Савана, багато здоров'я, щасливих і радісних днів разом з паном отцем Іллею і не забувати гарні спогади з вашого життя.

Текст і фото
Анна БЕРЕГІЙ

ХХІV МІЖНАРОДНИЙ ГУЦУЛЬСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

(Продовження. Поч. на 5 стор.)

На пленарному засіданні від сторони румунської делегації слово взяла пані Ярослава Колотило – голова Бухарестської організації СУР на тему «Гуцули Румунії через призму друкованих матеріалів». З великою увагою присутні стежили за змістом доповіді пані Колотило, котра була із діаспори і котра виступила на пленарному засіданні. В кінці цікавої доповіді пані Ярослава Колотило зауважила присутнім, що одні дослідники Гуцульщини включили, помилково до Гуцульського краю одні цілком румунські міста та села Марамо-роського повіту, як: Петрова, Леордіна, Середня Вишава (Vișeu de Mijloc), м.

Верхня Вишава (orașul Vișeu de Sus), Borșa (Борша).

Разом із статтю надруковано і карту із ореалом Гуцульщини.

У третій секції: Етнокультурні ландшафти Гуцульщини: проблеми дослідження, музеєфікації, охорони та збереження, взяли слово пані Марія Папарига – викладач української мови та літератури в Гімназійній школі села Вишавська Долина, котра розповіла про навчання історії, звичаїв та обрядів українців-гуцулів, взагалі, а зокрема, гуцулів села Вишавська Долина, де вона працює викладачем рідної української мови та літератури.

(Далі буде)

◆ Е Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Ж Е Ч І ◆

ЯК БЕГЕМОТИК МУЗИКАНТОМ СТАВ

Казочка

З маленького бегемотика Зіко батьки мали намір зробити скрипалю. І не простого скрипалю, а найкращого в світі. От тільки сам Зіко не був у захваті від чудернацької мрії своєї рідні. Тим більше, вся відповідальність за здійснення цього задуму повністю покладалася на нього.

— Мамо! Тату! Краще навчіть мене бити по барабану. Мені так подобається, як він гримить в оркестрі чи на естраді: «Бум! Бам! Бум! Бам!»

— Ні! — рішуче заперечили батьки, — Ти будеш вчитися, чого б це нам не коштувало, адже кожна культурна дитина повинна навчитися грі на скрипці.

За перші дні перебування в музичній школі бегемотик Зіко розтрощив кілька скрипок. Але це не засмутило батьків, а

ще більше розпалило їхнє бажання вивчити сина на скрипалю.

Навіть вчителі не могли переконати батьків бегемотика у тому, що вони затіяли безнадійну справу. Щоб навчитися грі на такому тендітному інструменті, потрібен не лише талант, а й спритні пальці, хоча б такі, як у мавпочок.

І тоді вчителі вирішили крадькома від батьків навчати бегемотика грі на барабані. Спершу Зіко оволодів одним бараба-

ном, за ним — другим, третім... десятим.

Музичну школу бегемотик закінчив з відзнакою. На випускному концерті батьків бегемотика Зіко до тьми приводили шкільні медсестри.

Минули роки. Бегемот Зіко став найвідомішим ударником у найкращому естрадному оркестрі Америки.

Коли в родині Зіко народився син, бабуся і дідусь знову наполягали на тому, щоб Зіко навчив онука грі на скрипці.

— Навіщо? — здивувався Зіко.

— Хтозна, можливо, з нього виросте знаменитий трубач або саксофоніст?

Ігор СІЧОВИК

СЕРПЕНЬ ТИХО
ДОГОРАЄВолодимир
КРУЧОК

Серпень тихо догорає,
Як поліно у печі.
Ще нам сонце посилає
Теплі з медом кулічі.
Тихий день, щедроти літа,
Навіть купель у воді.
Ще горять чарівні квіти
І нема ознак біди.
Та тихенько суне осінь
Все бере в свої права.
І її яснить волосся,
Де дерева і трава.
Як монетки сяє листя
У берізок та й в садах.
А в кущах, мов ті намиста,
Листя в різних кольорах.
Серпень цього, мов не бачить,
Не противиться тому.
Має тиху, теплу вдачу,
Ще відрощує траву.
Ще дарує пишні квіти
І зеленим трима гай.
Він дає ще поради
І зібрати урожай.

Ігор Січовик

Допиши віршика
ЇЖАЧОК

Ходить лісом їжачок,
В нього шубка з...
(ниток, дроту, колючок)

ЩО ЇЙ СНИТЬСЯ?

Вночі їй завжди півник сниться.
Вона не курка, а...
(гуска, ворона, лисиця)

НА ПРОГУЛЯНКУ

На прогулянку в неділю на Хрещатик
Квочка вивела...
(голубів, курчаток, овець)

Як вітаються в різних країнах світу?

(Закінчення. Початок у попередньому числі)

◆ Жителі **Полінезії** труться носами і гладять один одного по спині. • Ескімоси злегка б'ють один одного кулаком по голові і по плечах, на щастя, це роблять лише чоловіки.

◆ Не дуже доброзичливо вітаються аборигени **Нової Зеландії**. Спочатку вони вигукують страшні слова, потім плещуть долонями по стегнах, топають ногами, згинають коліна і, нарешті, витріщують очі і висовують язик.

◆ Агресивний відтінок носить і вітання в **Белізі** - там, вітаючись, замикають на грудях руки, стиснуті в кулаки.

◆ У **Лапландії** при зустрічі труться один об одного носами. Мабуть, щоб трохи зігрітися.

◆ Жителі **Індії** вранці ставлять запитання: «Чи не дуже турбували вас комарі цієї ночі?»

◆ У **Малайзії** нерідко вітаються питанням: «Куди йдеш?». Черговою відповіддю служить розпливчате: «Погуляти».

◆ Представники племені туарегів, що мешкають в **Сахарі**, починають вітати один одного з відстані ста метрів. Вони стрибають, кланяються, кривляються - і так впродовж півгодини.

◆ У державі **Самоа** обнюхують один одного.

◆ **Зулуси** при зустрічі здивовано вигукують: «Я тебе бачу!».

Ось таке розмаїття вітань оточує нас на сьогоднішній день. Таким чином, за манерою вітати людей, можна сміливо визначити звідки родом людина, тому що різні традиції та звичаї відкладають відбиток на те, як вітаються люди в різних країнах.

◆ *С Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Ж Е Ч* ◆**ВІТАЄМО ВАС З НОВИМ НАВЧАЛЬНИМ 2017-2018 РОКОМ!..**

Проминуло спекотне літо, закінчилися літні канікули і прийшов до нас вересень – місяць турбот для всіх батьків про підготовку та забезпечення всім необхідним для своїх синів та дочок до нового навчального 2017-2018 року.

11 вересня ц.р. відкрили ворота всі навчальні заклади Румунії. З великим нетерпінням і хвилюванням чекали першокласники першого дзвінка, знайома з новими колегами, з учителями, з класом, з невідомим для них світом. А старшокласники – зустріч

після довгих канікул, зустріч з колегами.

Це незабутній день для кожної дитини-першокласника, який вступає в невідомий світ, та для їх батьків, які з радістю, гордістю, але і з хвилюванням та побоюванням за них, залишають своїх синів та дочок на «чужі руки».

Це день, коли їхні діти вирушають у дорогу життя! Якою вона буде?! Ким вони стануть?! Як все складеться?!

Ким вони стануть?! Як все складеться?!

Нехай цей навчальний рік відкриє перед вами нові горизонти пізнання себе і світу.

В усі часи освічена людина користувалась повагою. Навчання – це скарб, це сила.

У цей день хочеться побажати першокласникам, та й всім нашим учням, любити рідну мову, гордитися своїм походженням!.. Будьте найкращими! Будьте щасливими!

УСПІХІВ! (І.П.-К.)

17 ВЕРЕСНЯ – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ БАТЬКА

Всесвітній День Батька цього року припав на 17 вересня, першого осіннього місяця. Історія цього свята пов'язане з любов'ю, подякою і визнанням заслуги батька в тому, що сім'я, після смерті матері, залишилась об'єднаною, захищеною, відчуючи його постійну підтримку, піклування про них, дітей, його силу! Адже БАТЬКО – це сила! І завдячується це свято старанням американки Додд з міста Спокан (штат Вашингтон), яка хотіла віддячити за все рідному батькові.

Богом встановлено, що Батько є відповідальним за виховання, забезпечення родини всім необхідним, за її добробут, за її захист. Батько - це

авторитет. Мати - це ніжність. Нерідко і для самої матері чоловік і батько їхніх дітей є опорою і підтримкою, гарантом добробуту в сім'ї. Тож, шановні чоловіки, батьки, вітаємо вас з Всесвітнім Днем Батька! Бажаємо добра, радості від ваших наслідників!

День Батька вітають і відзначають у світі, розуміють його роль. Навіть і ті, які, так чи інакше, не мають батька. Він десь є, але не біля тебе – дитини, бо він, чи загинув, а чи ніхто про нього не знав і не знає. Хай і йому Бог віддячиться за моє і твоє народження!

Коли ми говоримо про Батька, тоді говоримо про нього з гордістю. Він завжди буде тут – з дітьми! Він завжди буде серед нас, як серед рідних!

Любіть своїх батьків!

Хай щастить нашим татусям і на цьому, і на тому боці!.. (І.П.-К.)

«СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ І ТАНЦЮ» В КРАСНОМУ (МАРАМОРОЩИНА)

Після культурної діяльності, організованої Союзом українців Мараморощини у селах Бистрий, Русь Поляна, Русково і Вишавська Долина, прийшов і ряд українського села Красний.

Так, 30 липня 2017 року у Красному відбулася культурна подія під назвою «Свято української пісні і танцю». На цю подію були запрошені артистичні гурти зі всіх українських сіл Мараморощини, гості із Сучавського, Ботошанського повітів та з України.

І хоча була спека, хор «Ронянські голоси» і танці «Соколята» з Верхньої Рівни дійшли до Красни у автобусі разом із вокальним гуртом с. Луг над Тисою. Тут на гурти чекала сцена на великій площадці.

На відкритті події, зробленої Юрою Мочерняком, головою місцевої організації СУР, слово взяв Мірко Петрецький, голова СУР Мараморощини, представники з України. Проф. Ледія Співалюк, голова організації СУР – Вишавська Долина, голова Жіночої організації,

висловила радість тому, що знаходиться у селі, в якому вона почала свою службу й працювала в нім багато років.

Проф. Анна Самбор, член Ради СУР, прочитала вітання депутата і голови СУР Миколи-Мирослава Петрецького, який не зміг бути присутнім.

Артистична програма почалася із виступом групи дітей, а потім місцевої групи дівчат, яка виконала народні пісні, підготовлені Юрою Мочерняком. Після них виступили місцеві гурти з Вишавської Долини і групи дітей із Реміт. Великим сюрпризом була для нас група танцюристів із Калуш (Україна). Вони виконали (аж!) 6 танців на високому рівні, поповнених і вокальною солісткою в час, коли вони переодягалися. Потім виступили танцюристи із Сучавського і Ботошанського повітів.

Послідували і пісні. Хор «Ронянські голоси», поповнений і хлопцями із Русь-Поляни, виконав чудово кілька українських веселих пісень, приготовлених проф. Джетою Петрецькою. Виступив також гурт мужчин із Русь-Поляни, який виконав кілька українських пісень на 2 голоси під проводом Михайла Мачоки. Виступила теж і танцювальна група

«Соколята» з Верхньої Рівни, приготовлена також проф. Джетою Петрецькою. Закінчився концерт артистичною програмою вокальної групи із Луга над Тисою під проводом Анни Самбор, і вже в котрий раз нас розвеселила і розважила своїми українськими піснями та інструментами оркестрова група «Черемош» із Верховини (Україна)!

На закінчення пани Мірко Петрецький і Юра Мочерняк подякували артистичним групам і глядачам у великому числі, які дивилися програму до самого кінця.

І якщо танці закінчилися на сцені, то українські пісні продовжились і за спільним столом, де прозвучало і поздоровлення для Мірка Петрецького та Івана Гербіля, радника Народної Ради Верхньої Рівни від СУР, з нагоди їх дня народження. Співи продовжились і в автобусі, в якому вертались хористи із Рівної і вокальний гурт із Луга над Тисою додому.

Іляна ДАН

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

РЕДАКЦІЯ: Головний редактор – Іван КОВАЧ;

Редактори – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ та Роман ПЕТРАШУК

Комп'ютерний набір – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ,

Техноредагування – Роман ПЕТРАШУК

Друкарня «S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.» Бухарест, Румунія; ISSN 1223-8988

Adresa redakției: Uniunea Ucrainenilor din România, str. Radu Popescu nr. 15, Sector 1, București, ROMÂNIA, Tel. 0212220748, 0212220753, Fax 0212220737

E-mail: uur.vilneslovo@gmail.com

Наклад фінансований
Союзом українців Румунії

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, непорушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.